

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA
ZA 2021. GODINU

Metal a.d. Gradiška

Banja Luka, maj 2022. godine

S A D R Ź A J

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	3
BILANS STANJA	5
BILANS USPJEHA.....	10
BILANS TOKOVA GOTOVINE	14
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU	16
NAPOMENE UZ IZVJEŠTAJ	18-49

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima i Upravnom odboru Metal a.d. Gradiška

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Metal a.d. Gradiška (u daljem tekstu: Društvo) koji obuhvataju bilans stanja (izvještaj o finansijskom položaju) na dan 31. decembar 2021. godine, bilans uspjeha (izvještaj o ukupnom rezultatu u periodu), izvještaj o promjenama na kapitalu i bilans tokova gotovine (izvještaj o tokovima gotovine) za godinu koja se završava na taj dan, i napomene uz finansijske izvještaje koje uključuju sumarni pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji daju istinit i objektivnan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijske pozicije Društva na dan 31.12.2021. godine i njegove finansijske uspješnosti i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srpskoj.

Skretanje pažnje

Kao što je objelodanjeno u napomeni 4.19, i drugim napomenama, uz finansijske izvještaje, poslovanje sa povezanim licima je značajno sa stanovišta prometa dobara i usluga. Budući da se značajan dio poslovanja obavlja preko povezanih lica, Društvo ima visok stepen izloženosti riziku tržišta, kao i poreskom riziku vezano za cijene isporuke dobara i izvršenih usluga.

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku izvještaja koji je naslovljen *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*. Mi smo nezavisni u odnosu na Društvo, u skladu sa *Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe* Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA Kodeks) i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Republici Srpskoj, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa zahtjevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izvještaja za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije finansijskih izvještaja u cjelini i u formiranju našeg mišljenja o njima, i mi nismo iznijeli izdvojeno mišljenje o ovim pitanjima. Osim pitanja o kojima je bilo riječi u pasusu Osnov za mišljenje i pasusu Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja, odlučili smo da ne postoje druga ključna pitanja revizije koja treba razmatrati u našem izvještaju.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške.

(nastavlja se)

Pri sastavljanju finansijskih izvještaja, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, objelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namjerava da likvidira Društvo, ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Društva.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je sticanje uvjeravanja u razumnoj mjeri o tome da finansijski izvještaji, uzeti u cjelini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške, i izdavanje izvještaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uvjeravanje u razumnoj mjeri označava visok nivo uvjeravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usljed kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije mi primjenjujemo profesionalno prosuđivanje i odražavamo profesionalni skepticizam tokom revizije: Mi takođe:

Vršimo identifikaciju i procjenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed kriminalne radnje ili greške, osmišljavanje i obavljanje revizorskih postupaka koji su odgovarajući za te rizike i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usljed greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namjerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.

Stičemo razumijevanje o internim kontrolama koja su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole Društva.

Vršimo procjenu primijenjenih računovodstvenih politika i u kojoj mjeri su razumne računovodstvene procjene i povezana objelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.

Donosimo zaključak o adekvatnosti primjene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih dokaza, da li postoji materijalna neizvjesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti entiteta da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvjesnost, dužni smo da u svom izvještaju skrenemo pažnju na povezana objelodanjivanja u finansijskim izvještajima ili, ako takva objelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se baziraju na revizorskim dokazima prikupljenim do datuma izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posljedicu da imaju da Društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.

Vršimo procjenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izvještaja, uključujući objelodanjivanja, i da li su u finansijskim izvještajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

(nastavlja se)

(nastavak)

Saopštavamo licima ovlaštenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vrijeme revizije i značajne revizorske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom revizije.

Takođe, dostavljamo licima ovlaštenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zatjevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavijestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i gdje je to moguće, o povezanim mjerama zaštite.

Od pitanja koja su saopštena licima ovlaštenim za upravljanje, mi određujemo koja pitanja su bila od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja za tekući period i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ova pitanja u izvještaju revizora, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno objelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izvještaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posljedice budu veće nego koristi od takve komunikacije.

Partner u angažovanju na reviziji na osnovu kog je sastavljen ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Srećko Vidović.

EF REVIZOR d. o. o.
Banja Luka, Gajeva broj 12
Datum: 03.05.2022. godine

Direktor
Nevenka Stanić, dipl. pravnik

Ovlašćeni revizor
Srećko Vidović

BILANS STANJA
(Izvještaj o finansijskom položaju)
na dan 31.12.2021. godine

u KM

Grupa računa, račun	POZICIJA	Oznaka AOP-a	Iznos na dan bilansa tekuće godine			Iznos na dan bilansa prethodne godine (početno stanje)
			Bruto	Ispravka vrijednosti	Neto (4-5)	
1	2	3	4	5	6	7
	A K T I V A					
	(A) STALNA IMOVINA (002+008+015+021+030)	001	39.939.473	29.285.912	10.653.561	9.319.207
01	I NEMATERIJALNA ULAGANJA (003 do 007)	002	296.137	285.114	11.023	10.646
010, dio 019	1. Ulaganja u razvoj	003	0	0	0	0
011, dio 019	2. Koncesije, patenti, licence i ostala prava	004	0	0	0	0
012, dio 019	3. Goodwill	005	0	0	0	0
014, dio 019	4. Ostala nematerijalna ulaganja	006	296.137	285.114	11.023	10.646
015, 016 i dio 019	5. Avansi i nematerijalna ulaganja u pripremi	007	0	0	0	0
02	II NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I INVESTICIONE NEKRETNINE (009 do 014)	008	39.643.336	29.000.797	10.642.539	9.308.560
020, dio 029	1. Zemljište	009	2.532.602	0	2.532.602	2.809.220
021, dio 029	2. Građevinski objekti	010	12.135.755	8.204.809	3.930.946	5.050.702
022, dio 029	3. Postrojenja i oprema	011	21.090.738	18.781.274	2.309.465	1.213.393
023, dio 029	4. Investicione nekretnine	012	3.663.770	1.970.621	1.693.149	14.775
024, dio 029	5. Ulaganje na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	013	0	0	0	0
027, 028 i dio 029	6. Avansi i nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine u pripremi	014	220.471	44.094	176.377	220.471
03	III BIOLOŠKA SREDSTVA I SREDSTVA KULTURE (016 od 020)	015	0	0	0	0
030, dio 039	1. Šume	016	0	0	0	0
031, dio 039	2. Višegodišnji zasadi	017	0	0	0	0
032, dio 039	3. Osnovno stado	018	0	0	0	0
033, dio 039	4. Sredstva kulture	019	0	0	0	0
037, 038 i dio 039	5. Avansi i biološka sredstva i sredstva kulture u pripremi	020	0	0	0	0
04	IV DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (022 do 029)	021	0	0	0	0
040, dio 049	1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	022	0	0	0	0
041, dio 049	2. Učešće u kapitalu drugih pravnih lica	023	0	0	0	0
042, dio 049	3. Dugoročni krediti povezanim pravnim licima	024	0	0	0	0
043, dio 049	4. Dugoročni krediti u zemlji	025	0	0	0	0
044, dio 049	5. Dugoročni krediti u inostranstvu	026	0	0	0	0
045, dio 049	6. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	027	0	0	0	0
046, dio 049	7. Finansijska sredstva koja se drže do roka dospijanja	028	0	0	0	0
048, dio 049	8. Ostali dugoročni finansijski plasmani	029	0	0	0	0
050	V ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	030	0	0	0	0
	(B) TEKUĆA SREDSTVA (032+039+061)	031	7.729.999	423.877	7.306.122	4.615.673
10 do 15	I ZALIHE, STALNA SREDSTVA I SREDSTVA OBUSTAVLJENOG POSLOVANJA NAMIJENJENA PRODAJI (033 DO 038)	032	6.108.754	301.393	5.807.361	3.494.270
100 do 109	1. Zalihe materijala	033	3.113.866	301.393	2.812.473	2.036.635
110 do 119	2. Zalihe nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga	034	1.323.124	0	1.323.124	699.283

120 do 129	3. Zalihe gotovih proizvoda	035	1.581.997	0	1.581.997	754.050
130 do 139	4. Zalihe robe	036	3.074	0	3.074	1.217
140 do 149	5. Stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena otuđenju	037	0	0	0	0
150 do 159	6. Dati avansi	038	86.693	0	86.693	3.084
	II KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA, KRATKOROČNI PLASMANI I GOTOVINA (040+047+056+059+060)	039	1.621.246	122.484	1.498.761	1.121.403
20, 21, 22	1. Kratkoročna potraživanja (041 do 046)	040	418.313	122.484	295.829	353.901
200, dio 209	a) Kupci - povezana pravna lica	041	207.114	0	207.114	89.466
201, 202, 203 i dio 209	b) Kupci u zemlji	042	80.018	225	79.793	22.709
204, dio 209	v) Kupci u inostranstvu	043	122.653	122.259	394	228.016
208, dio 209	g) Sumnjiva i sporna potraživanja	044	0	0	0	0
210 do 219	d) Potraživanja iz specifičnih poslova	045	0	0	0	0
220 do 229	đ) Druga kratkoročna potraživanja	046	8.528	0	8.528	13.709
23	2. Kratkoročni finansijski plasmani (048 do 055)	047	0	0	0	0
230, dio 239	a) Kratkoročni krediti povezanim pravnim licima	048	0	0	0	0
231, dio 239	b) Kratkoročni krediti u zemlji	049	0	0	0	0
232, dio 239	v) Kratkoročni krediti u inostranstvu	050	0	0	0	0
233, 234 i dio 239	g) Dio dugoročnih finansijskih plasmana koji dospijeva za naplatu u periodu do godinu dana	051	0	0	0	0
235, dio 239	d) Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha namijenjena trgovanju	052	0	0	0	0
236, dio 239	đ) Finansijska sredstva označena po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	053	0	0	0	0
237	e) Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udjeli namijenjeni prodaji ili poništavanju	054	0	0	0	0
238, dio 239	ž) Ostali kratkoročni plasmani	055	0	0	0	0
24	Gotovinski ekvivalenti i gotovina (057+058)	056	710.363	0	710.363	550.768
240	a) Gotovinski ekvivalenti - hartije od vrijednosti	057	0	0	0	0
241 do 249	b) Gotovina	058	710.363	0	710.363	550.768
270 do 279	4. Porez na dodatu vrijednost	059	492.569	0	492.569	216.734
280 do 289, osim 288	5. Aktivna vremenska razgraničenja	060	0	0	0	0
288	III ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	061	0	0	0	0
	(V) POSLOVNA SREDSTVA (001+031)	062	47.669.472	29.709.789	17.959.683	13.934.879
29	(G) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	063	0	0	0	0
	(D) POSLOVNA AKTIVA (062+063)	064	47.669.472	29.709.789	17.959.683	13.934.879
880 do 888	(Đ) VANBILANSNA AKTIVA	065	0	0	0	0
	(E) UKUPNA AKTIVA (064+065)	066	47.669.472	29.709.789	17.959.683	13.934.879

BILANS STANJA
(Izveštaj o finansijskom položaju)
na dan 31.12.2021. godine

u KM

Grupa računa, račun	POZICIJA	Oznaka AOP-a	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine (početno stanje)
1	2	3	4	5
	P A S I V A			
	(A) KAPITAL (102-109+110-111+112+116+117-118+119-123)	101	10.444.390	6.487.756
30	I OSNOVNI KAPITAL (103 do 108)	102	857.645	857.645
300	1. Akcijski kapital	103	857.645	857.645
302	2. Udjeli društva sa ograničenom odgovornošću	104	0	0
303	3. Zadržni udjeli	105	0	0
304	4. Ulozi	106	0	0
305	5. Državni kapital	107	0	0
306	6. Ostali osnovni kapital	108	0	0
31	II UPISANI NEUPLAĆENI KAPITAL	109	0	0
320	III EMISIONA PREMIJA	110	0	0
321	IV EMISIONI GUBITAK	111	0	0
dio 32	V REZERVE (113 do 115)	112	112.907	85.765
322	1. Zakonske rezerve	113	112.907	85.765
323	2. Statutarne rezerve	114	0	0
329	3. Ostale rezerve	115	0	0
330, 331 i 334	VI REVALORIZACIONE REZERVE	116	4.817.210	3.117.689
332	VII NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA RASPOLOŽIVIH ZA PRODAJU	117	0	0
333	VIII NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA RASPOLOŽIVIH ZA PRODAJU	118	0	0
34	IX NERASPOREĐENI DOBITAK (120 do 122)	119	4.656.628	2.426.657
340 ili 342	1. Neraspoređeni dobitak iz ranijih godina / Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima ranijih godina	120	2.399.515	1.883.825
341 ili 343	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine / Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima tekuće godine	121	2.257.113	542.831
344	3. Neto prihod od samostalne djelatnosti	122	0	0
35	X GUBITAK DO VISINE KAPITALA (124 + 125)	123	0	0
350	1. Gubitak iz ranijih godina	124	0	0
351	2. Gubitak tekuće godine	125	0	0
40	(B) REZERVISANJA, ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE I RAZGRANIČENI PRIHODI (127 do 134)	126	70.161	116.973
400	1. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	127	0	0
401	2. Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	128	0	0
402	3. Rezervisanja za zadržane kaucije i depozite	129	0	0
403	4. Rezervisanja za troškove restrukturisanja	130	0	0
404	5. Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih	131	61.956	64.931
407	6. Odložene poreske obaveze	132	8.205	52.042
408	7. Razgraničeni prihodi i primljene donacije	133	0	0
409	8. Ostala dugoročna rezervisanja	134	0	0
	(V) OBAVEZE (136 + 144)	135	7.445.132	7.330.151
41	I DUGOROČNE OBAVEZE (137 do 143)	136	0	0
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	137	0	0
411	2. Obaveze prema povezanim pravnim licima	138	0	0
412	3. Obaveze po emitovanim dugoročnim hartijama od vrijednosti	139	0	0
413 i 414	4. Dugoročni krediti	140	0	0
415 i 416	5. Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu	141	0	0

417	6. Dugoročne obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	142	0	0
419	7. Ostale dugoročne obaveze	143	0	0
42 do 49	II KRATKOROČNE OBAVEZE (145+150+156+157+158+159+160+161+162+163)	144	7.445.132	7.330.151
42	1. Kratkoročne finansijske obaveze (146 do 149)	145	0	1.034.574
420 do 423	a) Kratkoročni krediti i obaveze po emitovanim kratkoročnim hartijama od vrijednosti	146	0	0
424 i 425	b) Dio dugoročnih finansijskih obaveza koji za plaćanje dopijeva u periodu do godinu dana	147	0	1.034.574
426	v) Kratkoročne obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	148	0	0
429	g) Ostale kratkoročne finansijske obaveze	149	0	0
43	2. Obaveze iz poslovanja (151 do 155)	150	7.207.380	6.028.560
430	a) Priljeni avansi, depoziti i kaucije	151	69	69
431	b) Dobavljači - povezana pravna lica	152	2.964.838	488.419
432, 433 i 434	v) Dobavljači u zemlji	153	708.853	675.974
435	g) Dobavljači iz inostranstva	154	3.533.620	4.864.098
439	d) Ostale obaveze iz poslovanja	155	0	0
440 do 449	3. Obaveze iz specifičnih poslova	156	0	0
450 do 458	4. Obaveze za zarade i naknade zarada	157	121.421	117.844
460 do 469	5. Druge obaveze	158	9.352	15.570
470 do 479	6. Porez na dodatu vrijednost	159	133	9.975
48, osim 481	7. Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	160	106.846	101.427
481	8. Obaveze za porez na dobitak	161	0	22.201
49, osim 495	9. Pasivna vremenska razgraničenja i kratkoročna rezervisanja	162	0	0
495	10. Odložene poreske obaveze	163	0	0
	(G) POSLOVNA PASIVA (101+126+135)	164	17.959.683	13.934.879
890 do 898	(D) VANBILANSNA PASIVA	165	0	0
	(D) UKUPNA PASIVA (164+165)	166	17.959.683	13.934.879

BILANS USPJEHA
(Izveštaj o ukupnom rezultatu u periodu)
od 01.01. do 31.12.2021. godine

u KM

Grupa računa, račun	POZICIJA	Oznaka AOP-a	Iznos	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	(A) POSLOVNI PRIHODI I RASHODI			
	I POSLOVNI PRIHODI (202+206+210+211-212+213-214+215)	201	24.919.395	17.789.180
60	1. Prihodi od prodaje robe (203 do 205)	202	354.371	616.370
600	a) Prihodi od prodaje robe povezanim pravnim licima	203	241.849	580.673
601, 602, 603	b) Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	204	61.937	2.740
604	v) Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	205	50.585	32.957
61	2. Prihodi od prodaje učinaka (207 do 209)	206	22.897.774	17.441.993
610	a) Prihodi od prodaje učinaka povezanim pravnim licima	207	272.968	198.126
611, 612, 613	b) Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu	208	1.936.846	2.328.802
614	v) Prihodi od prodaje učinaka na inostranom tržištu	209	20.687.960	14.915.065
62	3. Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	210	0	0
630	4. Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	211	1.451.787	0
631	5. Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	212	0	546.460
640 i 641	6. Povećanje vrijednosti investicionih nekretnina i bioloških sredstava koja se ne amortizuju	213	0	0
642 i 643	7. Smanjenje vrijednosti investicionih nekretnina i bioloških sredstava koja se ne amortizuju	214	0	0
650 do 659	8. Ostali poslovni prihodi	215	215.463	277.278
	II POSLOVNI RASHODI (217+218+219+222+223+226+227+228)	216	24.375.817	17.776.357
500 do 502	1. Nabavna vrijednost prodane robe	217	308.435	614.828
510 do 513	2. Troškovi materijala	218	20.399.931	13.432.861
52	3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda (220+221)	219	1.788.896	1.805.147
520 do 523	a) Troškovi bruto zarada i bruto naknada zarada	220	1.639.497	1.593.982
524 do 529	b) Ostali lični rashodi	221	149.399	211.165
530 do 539	4. Troškovi proizvodnih usluga	222	610.532	588.208
54	5. Troškovi amortizacije i rezervisanja (224+225)	223	925.340	1.009.824
540	a) Troškovi amortizacije	224	918.260	1.008.174
541	b) Troškovi rezervisanja	225	7.080	1.650
55, osim 555 i 556	6. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	226	255.418	244.075
555	7. Troškovi poreza	227	85.655	78.510
556	8. Troškovi doprinosa	228	1.610	2.905
	(B) POSLOVNI DOBITAK (201-216)	229	543.578	12.823
	(V) POSLOVNI GUBITAK (216-201)	230	0	0
	(G) FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI			
66	I FINANSIJSKI PRIHODI (232 do 237)	231	47	1.526
660	1. Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica	232	0	0
661	2. Prihodi od kamata	233	47	1.526
662	3. Pozitivne kursne razlike	234	0	0
663	4. Prihodi od efekata valutne klauzule	235	0	0
664	5. Prihodi od učešća u dobitku zajedničkih ulaganja	236	0	0
669	6. Ostali finansijski prihodi	237	0	0
56	II FINANSIJSKI RASHODI (239 do 243)	238	39.796	81.567
560	1. Finansijski rashodi po osnovu odnosa povezanih pravnih lica	239	0	0
561	2. Rashodi kamata	240	39.796	81.567
562	3. Negativne kursne razlike	241	0	0

563	4. Rashodi po osnovu valutne klauzule	242	0	0
569	5. Ostali finansijski rashodi	243	0	0
	(D) DOBITAK REDOVNE AKTIVNOSTI (229+231-238) ili (231-238-230)	244	503.829	0
	(Đ) GUBITAK REDOVNE AKTIVNOSTI (230+238-231) ili (238-229-231)	245	0	67.218
67	(E) OSTALI PRIHODI I RASHODI I OSTALI PRIHODI (247 do 256)	246	1.234.529	114.406
670	1. Dobici po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	247	30.191	14.500
671	2. Dobici po osnovu prodaje investicionih nekretnina	248	0	0
672	3. Dobici po osnovu prodaje bioloških sredstava	249	0	0
673	4. Dobici po osnovu prodaje sredstava obustavljenog poslovanja	250	0	0
674	5. Dobici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i dugoročnih HOV	251	0	0
675	6. Dobici po osnovu prodaje materijala	252	0	0
676	7. Viškovi, izuzimajući viškove zaliha učinaka	253	0	97
677	8. Naplaćena otpisana potraživanja	254	24	40.708
678	9. Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika, koji ne ispunjavaju uslove da se iskažu u okviru revalorizacionih rezervi	255	0	0
679	10. Prihodi od smanjenja obaveza, ukidanja neiskorištenih dugoročnih rezervisanja i ostali nepomenuti prihodi	256	1.204.314	59.101
57	II OSTALI RASHODI (258 do 267)	257	65.028	183.168
570	1. Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	258	59.260	32.067
571	2. Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja investicionih nekretnina	259	0	0
572	3. Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	260	0	0
573	4. Gubici po osnovu prodaje sredstava obustavljenog poslovanja	261	0	0
574	5. Gubici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i dugoročnih HOV	262	0	0
575	6. Gubici po osnovu prodalog materijala	263	0	0
576	7. Manjkovi, izuzimajući manjkove zaliha učinaka	264	0	0
577	8. Rashodi po osnovu zaštite od rizika	265	0	0
578	9. Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	266	4.330	139.371
579	10. Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe i ostali rashodi	267	1.438	11.730
	(Ž) DOBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA (246-257)	268	1.169.501	0
	(Z) GUBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA (257-246)	269	0	68.762
68	(I) PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE I PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE (271 do 279)	270	0	0
680	1. Prihodi od usklađivanja vrijednosti nematerijalnih sredstava	271	0	0
681	2. Prihodi od usklađivanja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme	272	0	0
682	3. Prihodi od usklađivanja vrijednosti investicionih nekretnina za koje se obračunava amortizacija	273	0	0
683	4. Prihodi od usklađivanja vrijednosti bioloških sredstava za koje se obračunava amortizacija	274	0	0
684	5. Prihodi od usklađivanja vrijednosti dugoročnih finansijskih plasmana i finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	275	0	0
685	6. Prihodi od usklađivanja vrijednosti zaliha materijala i robe	276	0	0
686	7. Prihodi od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih finansijskih plasmana	277	0	0
687	8. Prihodi od usklađivanja vrijednosti kapitala	278	0	0
689	9. Prihodi od usklađivanja vrijednosti ostale imovine	279	0	0
58	II RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE (281 do 288)	280	44.094	0
580	1. Obezvredenje nematerijalnih sredstava	281	0	0
581	2. Obezvredenje nekretnina, postrojenja i opreme	282	44.094	0
582	3. Obezvredenje investicionih nekretnina za koje se obračunava amortizacija	283	0	0
583	4. Obezvredenje bioloških sredstava za koje se obračunava amortizacija	284	0	0
584	5. Obezvredenje dugoročnih finansijskih plasmana i finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	285	0	0
585	6. Obezvredenje zaliha materijala i robe	286	0	0
586	7. Obezvredenje kratkoročnih finansijskih plasmana	287	0	0

588	8. Obezvredenje potraživanja primjenom indirektno metode utvrđivanja otpisa potraživanja	288	0	0
589	8. Obezvredenje ostale imovine	289	0	0
	(J) DOBITAK PO OSNOVU VRIJEDNOSTI USKLAĐIVANJA IMOVINE (270-280)	290	0	0
	(K) GUBITAK PO OSNOVU VRIJEDNOSTI USKLAĐIVANJA IMOVINE (280-270)	291	44.094	0
690 i 691	(L) PRIHODI PO OSNOVU PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKE GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA	292	215	604
590 i 591	(LJ) RASHODI PO OSNOVU PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKE GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA	293	2.736	9.420
	(M) DOBITAK I GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	294	1.626.715	0
	1. Dobitak prije oporezivanja (244+268+290+292-293-245-269-291)	294	1.626.715	0
	2. Gubitak prije oporezivanja (245+269+291+293-292-244-268-290)	295	0	144.796
	(N) TEKUĆI I ODLOŽENI POREZ NA DOBIT	296	0	19.558
721	1. Poreski rashodi perioda	296	0	19.558
722	2. Odloženi poreski rashodi perioda	297	9.779	
723	3. Odloženi poreski prihodi perioda	298	43.837	80.273
	(NJ) NETO DOBITAK I NETO GUBITAK PERIODA	299	1.660.773	0
	1. Neto dobitak tekuće godine (294-295-296-297+298)	299	1.660.773	0
	2. Neto gubitak tekuće godine (295-294+296+297-298)	300	0	84.081
	UKUPNI PRIHODI (201+231+246+270+292)	301	26.154.186	17.905.716
	UKUPNI RASHODI (216+238+257+280+293)	302	24.527.471	18.050.513
724	(O) MEĐUDIVIDENDE I DRUGI VIDOVI RASPODJELE DOBITKA U TOKU PERIODA	303		
	Dio neto dobitka/gubitka koji pripada većinskim vlasnicima	304		
	Dio neto dobitka/gubitka koji pripada manjinskim vlasnicima	305		
	Obična zarada po akciji	306		
	Razrijeđena zarada po akciji	307		
	Prosječan broj zaposlenih po osnovu časova rada	308	100	115
	Prosječan broj zaposlenih po osnovu stanja na kraju mjeseca	309	97	105

IZVJEŠTAJ
o ostalim dobitcima i gubicima u periodu
od 01.01. do 31.12.2021. godine

u KM

Oznaka pozicije	POZICIJA	Oznaka AOP-a	Iznos	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
A	NETO DOBITAK ILI NETO GUBITAK PERIODA (299 ili 300)	400	1.660.773	-84.081
I	I DOBICI UTVRĐENI DIREKTNO U KAPITALU (402 do 407)	401	596.340	626.913
1.	Dobici po osnovu smanjenja revalorizacionih rezervi na stalnim sredstvima, osim HOV raspoloživih za prodaju	402	596.340	626.913
2.	Dobici po osnovu promjene fer vrijednosti HOV raspoloživih za prodaju	403	0	0
3.	Dobici po osnovu prevođenja finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	404	0	0
4.	Aktuarski dobitci od planova definisanih primanja	405	0	0
5.	Efektivni dio dobitaka po osnovu zaštite od rizika gotovinskih tokova	406	0	0
6.	Ostali dobitci utvrđeni direktno u kapitalu	407	0	0
II	II GUBICI UTVRĐENI DIREKTNO U KAPITALU (409 do 413)	408	0	0
1.	Gubici po osnovu promjene fer vrijednosti HOV raspoloživih za prodaju	409	0	0
2.	Gubici po osnovu prevođenja finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	410	0	0
3.	Aktuarski gubici od planova definisanih primanja	411	0	0
4.	Efektivni dio gubitaka po osnovu zaštite od rizika gotovinskih tokova	412	0	0
5.	Ostali gubici utvrđeni direktno u kapitalu	413	0	0
B	OSTALI DOBICI ILI GUBICI U PERIODU (401-408) ili (408-401)	414	596.340	626.913
V	POREZ NA DOBITAK KOJI SE ODNOSI NA OSTALE DOBITKE I GUBITKE	415	0	0
G	NETO REZULTAT PO OSNOVU OSTALIH DOBITAKA I GUBITAKA U PERIODU (414±415)	416	596.340	626.913
D	UKUPAN NETO REZULTAT U OBRAČUNSKOM PERIODU		0	0
I	I UKUPAN NETO DOBITAK U OBRAČUNSKOM PERIODU (400±416)	417	0	0
II	II UKUPAN NETO GUBITAK U OBRAČUNSKOM PERIODU (400±416)	418	2.257.113	542.832

**BILANS TOKOVA GOTOVINE
u periodu od 01.01. do 31.12.2021. godine**

u KM

POZICIJA	Oznaka AOP-a	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
(A) TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	501		
I Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (502 do 504)		26.979.843	20.997.722
1. Prilivi od kupaca i primljeni avansi	502	23.941.226	18.826.979
2. Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	503	36.431	30.952
3. Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	504	3.002.186	2.139.791
II Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (506 do 510)	505	25.755.806	19.344.432
1. Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	506	23.256.012	16.806.451
2. Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	507	1.748.349	1.803.584
3. Odlivi po osnovu kamata	508	35.467	154.557
4. Odlivi po osnovu poreza na dobit	509	0	0
5. Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	510	715.978	579.840
III Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (501-505)	511	1.224.037	1.653.290
IV Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (505-501)	512	0	0
(B) TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA	513		
I Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (514 do 519)		30.238	16.026
1. Prilivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	514	0	0
2. Prilivi po osnovu prodaje akcija i udjela	515	0	0
3. Prilivi po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina i bioloških sredstava	516	30.191	14.500
4. Prilivi po osnovu kamata	517	47	1.526
5. Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	518	0	0
6. Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	519	0	0
II Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (521 do 524)	520	60.106	402.282
1. Odlivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	521	0	0
2. Odlivi po osnovu kupovine akcija i udjela	522	0	0
3. Odlivi po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina i bioloških sredstava	523	60.106	402.282
4. Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	524	0	0
III Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (513-520)	525	0	0
IV Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (520-513)	526	29.868	386.256
(V) TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA	527		
I Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (528 do 531)		0	0
1. Prilivi po osnovu povećanja osnovnog kapitala	528	0	0
2. Prilivi po osnovu dugoročnih kredita	529	0	0
3. Prilivi po osnovu kratkoročnih kredita	530	0	0
4. Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	531	0	0
II Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (533 do 538)	532	1.034.574	785.714
1. Odlivi po osnovu otkupa sopstvenih akcija i udjela	533	0	0
2. Odlivi po osnovu dugoročnih kredita	534	1.034.574	733.066
3. Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita	535	0	0
4. Odlivi po osnovu finansijskog lizinga	536	0	0
5. Odlivi po osnovu isplaćenih dividendi	537	0	0
6. Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	538	0	52.648
III Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (527-532)	539	0	0
IV Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (532-527)	540	1.034.574	785.714
(G) UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (501+513+527)	541	27.010.081	21.013.748
(D) UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (505+520+532)	542	26.850.486	20.532.428

(D) NETO PRILIV GOTOVINE (541-542)	543	159.595	481.320
(E) NETO ODLIV GOTOVINE (542 - 541)	544	0	0
(Z) GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	545	550.768	69.448
(Z) POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	546	0	0
(I) NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	547	0	0
(J) GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (545+543-544+546-547)	548	710.363	550.768

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
u periodu od 01.01. do 31.12.2021. godine

u KM

VRSTE PROMJENE NA KAPITALU	DIO KOJI PRIPADA VLASNICIMA KAPITALA (MATIČNOG) PREDUZEĆA							Manjinski interes	UKUPNI KAPITAL
	Oznaka AOP-a	Akcijski kapital i udjeli u društvu sa ograničenom odgovornošću	Revalorizacione rezerve (MRS 16, MRS 21 i MRS 38)	Nerealizovani dobitci/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	Ostale rezerve (emisiona premija, zakonske i statutarne rezerve, zaštita gotovinskih tokova)	Akumulisani neraspoređeni dobitak/nepokriveni gubitak	UKUPNO		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Stanje na dan 01.01.2020. godine	901	857.645	3.744.602	0	0	1.969.590	6.571.837	0	6.571.837
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	902	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Efekti ispravke grešaka	903	0	0	0	0	0	0	0	0
Ponovno iskazano stanje na dan 01.01.2020. godine (901±902±903)	904	857.645	3.744.602	0	0	1.969.590	6.571.837	0	6.571.837
4. Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	905	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Nerealizovani dobitci/gubici po osnovu preračuna finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	906	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Kursne razlike nastale po osnovu preračuna finansijskih izvještaja u drugu funkcionalnu valutu	907	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Neto dobitak / gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	908	0	0	0	0	(84.081)	(84.081)	0	(84.081)
8. Neto dobitci / gubici perioda priznati direktno u kapitalu	909	0	(626.913)	0	0	626.913	0	0	0
9. Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobiti i pokriće gubitka	910	0	0	0	(85.765)	85.765	0	0	0
10. Emisija akcijskog kapitala i drugi vidovi povećanja ili smanjenje osnovnog kapitala	911	0	0	0	0	0	0	0	0
11. Stanje na dan 31.12.2020. godine (904±905±906±907±908±909-910±911)	912	857.645	3.117.689	0	(85.765)	2.598.187	6.487.756	0	6.487.756
12. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	913	0	0	0	0	0	0	0	0

13. Efekti ispravke grešaka	914	0	0	0	0	0	0	0	0
14. Ponovno iskazano stanje na dan 01.01.2021. godine (912±913±914)	915	857.645	3.117.689	0	(85.765)	2.598.187	6.487.756	0	6.487.756
15. Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	916	0	2.295.861	0	0	0	2.295.861	0	2.295.861
16. Nerealizovani dobitci/gubici po osnovu preračuna finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	917	0	0	0	0	0	0	0	0
17. Kursne razlike nastale po osnovu preračuna finansijskih izvještaja u drugu funkcionalnu valutu	918	0	0	0	0	0	0	0	0
18. Neto dobitak / gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	919	0	0	0	0	1.660.773	1.660.773	0	1.660.773
19. Neto dobitci / gubici perioda priznati direktno u kapitalu	920	0	(596.340)	0	0	596.340	0	0	0
20. Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobiti i pokriće gubitka	921	0	0	0	(27.142)	27.142	0	0	0
21. Emisija akcijskog kapitala i drugi vidovi povećanja ili smanjenje osnovnog kapitala	922	0	0	0	0	0	0	0	0
22. Stanje na dan 31.12.2021. godine (915±916±917±918±919±920-921+922)	923	857.645	4.817.210	0	(112.907)	4.882.442	10.444.390	0	10.444.390

NAPOMENE UZ IZVJEŠTAJ

PRAVNI I DRUGI OSNOVI

1.1. U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, Društvo je obavezno da izvrši reviziju finansijskih izvještaja.

1.2. Odgovorna lica za sastavljanje finansijskih izvještaja su:

1. Marko Gončin, direktor
2. Vera Vajukić, šef računovodstva.

1.3. Dokumentacija revizije su finansijski izvještaji Društva (bilans stanja, bilans uspjeha, bilans novčanih tokova, izvještaj o promjenama na kapitalu) bruto bilans, popisne liste, odluke organa upravljanja i rukovođenja, poslovna dokumentacija, izvještaji, zapisnici o kontroli, normativna akta, izvod iz sudskog registra, drugi dokazi i objašnjenja koja su revizoru stavljena na raspolaganje.

Upravni odbor Društva je usvojio Izvještaj o popisu imovine i obaveza na dan 31.12.2021. godine odlukom broj 1001-203-U/XV-R-2 od 28.02.2022. godine.

Upravni odbor Društva je usvojio finansijske izvještaje za 2021. godinu odlukom broj 1001-203-U/XV-1-VS od 22.03.2022. godine.

1.4. Dokumentaciju i podatke prezentovala nam je Vera Vajukić, šef računovodstva.

1.5. Finansijsko knjigovodstvo vodi se preko programa za obradu podataka i obuhvata sve bitne elemente za analitičko i sintetičko sagledavanje poslovnih promjena. Knjigovodstvo se vodi u Društvu prema formiranim načelima urednog knjigovodstva.

1.6. Interna revizija je definisana Statutom Društva i internim aktima, ali ista nije organizovana i odvija se u skladu sa neophodnim uputstvima i procedurama, kao i autokontrolama prema opisima radnih mjesta.

2. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Društvo za proizvodnju metalnih proizvoda „Metal“ a.d. Gradiška (u daljem tekstu: „Društvo“) prvobitno je osnovano 1957. godine kao zanatsko društvo za usluge i proizvodnju metalnih proizvoda za potrebe lokalnog stanovništva. Početkom 70-tih godina Društvo ulazi u sastav Rudarsko - metalurškog kombinata „RMK“ Zenica.

U toku svog postojanja Društvo je promijenilo više organizacionih formi, u skladu sa važećim propisima. Tokom 1991.godine, prvi put se organizovalo kao akcionarsko društvo, čiji su akcionari bili zaposleni i penzionisani radnici Društva. Zatim se tokom 1994.godine, Društvo formira kao državno preduzeće, a 1996. godine se formira kao Zavisno državno Društvo za proizvodnju metalnih proizvoda „Metal“ p.o. Gradiška, u sastavu tadašnjeg MDP „Poslovni sistem RMK - Zenica“ Prijedor.

Transformacija državnog kapitala je registrovana u Osnovnom sudu Banja Luka rješenjem broj U/I-1487/2001 od 03.09.2001. godine i od tada Društvo posluje pod nazivom akcionarsko društvo za proizvodnju metalnih proizvoda Metal Gradiška.

Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci broj U/I-616/03 od 19.03.2003. godine upisana je promjena strukture osnovnog kapitala prodajom dijela državnog kapitala.

Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci broj U/I-1135/03 od 14.05.2003. godine upisana je promjena lica ovlaštenog za zastupanje.

Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci broj U/I 4383/05 od 22.03.2006. godine upisana je promjena strukture kapitala, promjena djelatnosti-dopuna i usklađivanje djelatnosti sa Zakonom o klasifikaciji djelatnosti i o registru jedinica razvrstavanja („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 113/04).

Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci broj 071-0-REG-07-002668 od 24.12.2007. godine upisano je uslovno povećanje kapitala konverzijom potraživanja povjerioca Bisprom d.o.o. Prnjavor.

Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci broj 071-0-REG-07-000961 od 04.05.2007. godine upisana je promjena lica ovlaštenog za zastupanje.

Rješenjem Okružnog privrednog suda u Banjoj Luci broj 057-0-Reg-19-002476 od 10.12.2019. godine upisano je smanjenje osnovnog kapitala.

Organi Društva su:

- Skupština akcionara, kao organ vlasnika
- Upravni odbor, kao organ upravljanja
- Generalni direktor kao organ poslovođenja
- Interni revizor.

Sjedište Društva: 78400 Gradiška, Dositejeva 7

Šifra osnovne djelatnosti: 25.11 – Proizvodnja metalnih konstrukcija i njihovih dijelova

Matični broj: 01105248

JIB: 4401033170008

Broj zaposlenih radnika u 2021. godini po osnovu stanja na kraju mjeseca je 97.

3. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Finansijski izvještaji Društva su sastavljeni za poslovnu 2021. godinu u skladu sa računovodstvenim politikama usvojenim na osnovu odluke Upravnog odbora Društva broj 10 01-203-U/12-2 od 05.05.2015. godine.

Računovodstvene politike su posebni principi, osnove, konvencije, pravila i prakse koje društvo primjenjuje pri sastavljanju i prezentaciji finansijskih izvještaja.

Računovodstveni standardi koje preduzeće primjenjuje su:

Međunarodni računovodstveni standardi (u daljem tekstu: MRS), sa pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama i

Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (u daljem tekstu MSFI), sa pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama.

U slučaju odstupanja od odredaba MRS/MSFI u odnosu na zakonsku regulativu u Republici Srpskoj, primjenjivaće se zakonske odredbe, a društvo će posebno naglasiti razloge i kategoriju odstupanja.

Računovodstvene politike koje se propisuju ovim pravilnikom treba da obezbijede da finansijski izvještaji daju formalno i materijalno tačan prikaz finansijskog položaja i ostvarenog rezultata u poslovanju društva u posmatranom periodu.

Priznavanje, procjenjivanje i prezentacija pozicija finansijskih izvještaja vrši se u skladu sa računovodstvenim načelima definisanim u Okviru za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja (u daljem tekstu: Okvir) i to:

- načela stalnosti, iz koga proizlazi da se finansijski izvještaji sastavljaju pod pretpostavkom neograničenog poslovanja u doglednoj budućnosti, odnosno iz koga proizlazi periodičnost i privremenost izvještavanja na neograničeni vremenski rok poslovanja,

- načela razumljivosti, iz koga proizlazi da su informacije razumljive korisnicima, pri čemu se podrazumijeva da korisnici imaju razumno poznavanje prirode poslovanja, ekonomskih aktivnosti i računovodstva,

- načela relevantnosti, iz koga proizlazi da informacije utiču na ekonomske odluke korisnika, pomažući im da procijene prošle, sadašnje ili buduće događaje, te da potvrde ili koriguju svoje prošle procjene,

- načela pouzdanosti, prema kojem informacije nemaju značajne greške i pristrasnosti i kada:

- vjerno prikazuju poslovnu promjenu i drugi događaj (vjerodostojnost prikazivanja),

- su prikazane u skladu sa njihovim sadržajem i ekonomskom suštinom (suština iznad forme),

- su neutralne i prikazane tako da ne utiču unaprijed na ishod odluke (neutralnost),

- je primjenjen stepen opreznosti u procjenjivanju, u smislu da sredstva ili prihodi ne smiju biti namjerno precijenjeni, a obaveze ili rashodi potcijenjeni (opreznost),

- su potpune u granicama značajnosti i troškova (potpunost),

- načela uporedivosti, prema kome se korisnicima treba omogućiti da uporede finansijske izvještaje društva tokom vremena, kao i da uporede finansijske izvještaje sa različitim pravnim licima.

Implikacija uporedivosti je da su korisnici obaviješteni o računovodstvenim politikama koje su korištene pri sastavljanju finansijskih izvještaja, te promjenama tih politika, kao i učincima tih promjena.

Prilikom evidentiranja računovodstvenih informacija, knjiženje na pojedinačne račune treba da zadovolji slijedeće principe:

načelo transparentnosti, tj. da svaka relevantna informacija bude evidentirana na način koji otkriva prirodu transakcije,
načelo homogenosti računa tj. da se na jednom računu knjiže samo informacije koje se odnose na taj račun,
načelo integriteta računa, tj. da sve informacije koje se na jedan račun odnose budu evidentirane.

Nematerijalna sredstva

Nematerijalno sredstvo je prepoznatljivo nemonetarno sredstvo bez fizičke supstance.

Da bi sredstvo bilo identifikovano kao nematerijalno mora ispuniti slijedeće uslove:

- mora biti prepoznatljivo, odnosno odvojivo (može biti odvojeno ili odijeljeno od preduzeća i prodato, preneseno ili iznajmljeno itd.) i mora nastati iz ugovornih ili drugih zakonskih prava i
- mora ispuniti uslove kontrole (pravo ostvarivanja budućih ekonomskih koristi i pravo da se drugima ograniči pristup tim koristima).

Kategorije nematerijalnih sredstava su:

- ulaganja u razvoj,
- koncesije, patentni, licence i slična prava,
- ulaganja u gudvil,
- nematerijalna ulaganja u pripremi,
- avansi za nematerijalna ulaganja i
- ostala nematerijalna ulaganja.

Nematerijalna imovina treba biti priznata ukoliko:

- je vjerovatno da će očekivane buduće koristi koje se mogu pripisati sredstvu priticati u društvo i
- da se troškovi pribavljanja nematerijalne imovine mogu pouzdano izmjeriti.

Nematerijalno sredstvo početno se mjeri po nabavnoj vrijednosti (MRS-38, p-24). Nabavna vrijednost se sastoji od nabavne cijene, uključujući uvozne dažbine, poreze koji se ne refundiraju i druge rashode koji se mogu pripisati sredstvu i umanjenja za sve trgovinske popuste i rabate (MRS-38, p-27).

Naknadno mjerenje

Nakon početnog priznavanja, nematerijalno sredstvo se vodi po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ukupnu amortizaciju i ukupne gubitke zbog obezvrijeđivanja (MRS-38, p-74).

Naknadni izdatak na priznatom nematerijalnom sredstvu se priznaje kao rashod.

Ako se tim ulaganjem omogućava da nematerijalno sredstvo donese buduće ekonomske koristi koje premašuju njegov procijenjeni standardni učinak i taj izdatak se može pouzdano izmjeriti, povećava se nabavna vrijednost sredstva (MRS-38, p-68).

Amortizacija

Nematerijalna sredstva se amortizuju metodom proporcionalnog (pravolinijskog) otpisa.

Amortizacija nematerijalnog sredstva počinje od prvog narednog mjeseca, po isteku mjeseca u kojem je počelo korišćenje.

Procijenjeni korisni vijek upotrebe novonabavljenog nematerijalnog sredstva izražava se godišnjom stopom amortizacije propisanom pravilnikom ili drugim aktom kojim se priznaje amortizacija u poreske svrhe.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema su materijalna sredstva koja se nabavljaju za poslovanje i za ostvarivanje ekonomske koristi u periodu dužem od jedne godine (a ne za dalju prodaju).

Da bi sredstvo bilo stalno i materijalno mora da:

- ima svoju namjenu,
- se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda (godine),
- ima fizičku dimenziju (postojanje).

Početno priznavanje

Sredstvo se priznaje kao nekretnina, postrojenje i oprema ako je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi povezane s tim sredstvom priticati u društvo i ako se nabavna vrijednost ili cijena koštanja sredstva može pouzdano izmjeriti (MRS-16, p-7).

Nekretnine, postrojenja i oprema početno se mjere po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja.

Komponente nabavne vrijednosti su:

- fakturna vrijednost dobavljača umanjena za sve rabate sadržane u računu,
- uvozne dažbine i drugi javni prihodi koji se ne refundiraju,
- drugi direktno pripisivi troškovi neophodni za dovođenje tog sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti (utovar, istovar, isporuka, instaliranje i sl.).

Rashodi kamata tokom perioda finansiranja nekretnina, postrojenja i opreme se ne kapitalizuju, osim ako se ne kapitalizuju u skladu sa dopuštenim alternativnim postupkom iz MRS-23 (MRS-38, p-32).

Troškovi pozajmljivanja, odnosno kamata nastali po osnovu kredita i pozajmica uzetih za pribavljanje nekretnina, postrojenja i opreme, uključuju se u nabavnu vrijednost samo za iznos kamate koji se odnosi na period prije početka upotrebe sredstva i uz ispunjenje slijedećih uslova:

- da bez kredita ili pozajmice ne bi moglo da dođe do pribavljanja nematerijalnih sredstava,
- da se od nematerijalnog sredstva očekuju buduće ekonomske koristi.

U cijenu koštanja ne ulazi kamata, administrativni troškovi i drugi opšti fiksni troškovi koji se direktno ne mogu pripisati sredstvu (MRS-16,p-19, MRS-23, p-20 i 23).

Prilikom stavljanja nekretnine, postrojenja i opreme u upotrebu, korisni vijek upotrebe novonabavljenog sredstva izražava se godišnjom stopom amortizacije propisanom pravilnikom ili drugim aktom kojim se priznaje amortizacija u poreske svrhe.

Priznavanje internih troškova nabavke

Sredstvo izgrađeno u sopstvenoj režiji priznaje se po cijeni koštanja pod uslovom da ne prelazi tržišnu vrijednost (MRS-16, p-22).

Troškovi proizvodnje ili izgradnje stalnih sredstava za vlastite potrebe priznaju se u visini cijene koštanja ili neto prodajne vrijednosti ako se može procijeniti, ako je neto prodajna vrijednost niža u skladu sa načelom obazrivosti.

U cijenu koštanja sredstva priznaju se:

- utrošeni materijal,
- troškovi zarada i naknada zarada zaposlenih direktno angažovanih na izradi sredstva i
- ostali troškovi koji se mogu pripisati proizvodnji, odnosno izgradnji sredstava.

Naknadna ulaganja

Naknadna ulaganja u sredstvo povećavaju nabavnu vrijednost ili smanjuju ispravku vrijednosti, u zavisnosti od procijenjenog preostalog korisnog vijeka upotrebe nekretnine, postrojenja i opreme, ukoliko se tim ulaganjem poboljšava stanje sredstva iznad njegovog standardnog učinka, a naročito ako se tim ulaganjem:

vrši izmjena postrojenja kojim se produžava korisni vijek upotrebe, uključujući i povećanje kapaciteta sredstva,

vrši nadogradnja mašinskih dijelova kojim se značajno poboljšava kvalitet konačnog proizvoda i

usvajaju novi proizvodni procesi koji omogućavaju značajno smanjenje prethodno procijenjenih troškova poslovanja.

Ostala ulaganja na popravkama ili održavanju sredstva kojima se ne mijenja procijenjeni standardni učinak, priznaju se kao rashod perioda.

Naknadno mjerenje

Poslije početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema se iskazuju po revalorizovanom iznosu koji predstavlja njihovu fer vrijednost na datum revalorizacije, umanjenu za ukupan iznos ispravke vrijednosti po osnovu amortizacije i ukupan iznos ispravke vrijednosti po osnovu gubitaka zbog obezvrijeđenja i to za sljedeće klase sredstava (MRS-16, p-31):

- građevinski objekti,
- oprema i alati.

Fer vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme iz stava 1. ovog člana utvrđuje se procjenom (MRS-16, p-32).

Zemljište, upravne i druge zgrade za vršenje kancelarijskih poslova, naknadno se mjere po fer vrijednosti koja predstavlja njihovu tržišnu vrijednost utvrđenu procjenom.

Procjena fer vrijednosti se vrši ukoliko postoje indicije koje ukazuju da se sadašnja vrijednost značajno razlikuje od procijenjene tržišne vrijednosti i od amortizovane vrijednosti zamjene istog sredstva na dan bilansa stanja.

Pozitivni učinak revalorizacije se priznaje u korist kapitala kao revalorizaciona rezerva.

Pozitivni učinak revalorizacije priznaje se kao prihod od ukidanja revalorizacionih rezervi istog sredstva do iznosa koji je jednak negativnom učinku revalorizacije, koji je prethodno priznat kao rashod (MRS-16, p-39).

Negativan učinak revalorizacije se priznaje kao rashod, odnosno na teret revalorizacionih rezervi do iznosa koji nije veći od ukupnih revalorizacionih rezervi za to isto sredstvo (MRS-16, p-40).

Aktiviranje osnovnih sredstava

Sva stalna sredstva u pribavljanju obavezno se evidentiraju preko računa sredstava u pripremi.

Osnovna sredstva u pripremi se aktiviraju kad je ulaganje završeno i sredstvo se može staviti u redovnu upotrebu.

Stalna sredstva se stavljaju u upotrebu komisijski.

Komisija, na osnovu kompletne dokumentacije, verifikuje nabavnu vrijednost sredstva, kategoriše sredstvo i određuje mu životni vijek.

Amortizacija

Nekretnine, postrojenja i oprema se amortizuju u toku njihovog korisnog vijeka upotrebe primjenom metode proporcionalnog otpisivanja, odnosno metodom jednakih godišnjih kvota u procijenjenom korisnom vijeku upotrebe za svaku stavku nekretnina, postrojenja i opreme (MRS-16, p-43 i 62).

Nekretnine, postrojenja i oprema nabavljena u toku izvještajnog perioda amortizuju se po isteku mjeseca u kome je počelo korišćenje istih.

Osnovicu za amortizaciju nekretnina, postrojenja i opreme čini revalorizovani iznos, odnosno nabavna vrijednost, u zavisnosti kako se sredstva naknadno mjere. Ukoliko je preostala vrijednost sredstva beznačajna ne uzima se u obzir prilikom utvrđivanja osnovice za amortizaciju (MRS-16, p-50 i 53).

Korisni vijek upotrebe nekretnina, postrojenja i opreme utvrđen je procjenom ovlaštenog procjenjivača.

Za novonabavljena sredstva i sredstva koja nisu obuhvaćena procjenom, procjenu korisnog vijeka upotrebe određuje komisija.

Ukoliko komisija iz stava 5. ovog člana, ne odredi korisni vijek upotrebe sredstva, procijenjeni korisni vijek upotrebe novonabavljenog sredstva izražava se godišnjom stopom amortizacije, propisanom pravilnikom ili drugim aktom kojim se priznaje amortizacija u poreske svrhe.

Korisni vijek upotrebe i metod amortizacije sredstava se periodično preispituju, o čemu odluku donosi direktor (MRS-16, p-57).

Procijenjeni životni vijek postrojenja će se periodično preispitivati u svjetlu promjenljive tehnologije i ekoloških i bezbjednosnih uslova.

Svaka nova procjena vrijednosti osnovnih sredstava, takođe uključuje ponovnu procjenu preostalog životnog vijeka sredstava.

Preispitivanje korisnog vijeka upotrebe obavezno se vrši za sredstva čija će iskazana vrijednost u cjelini biti amortizovana u narednoj poslovnoj godini, a čijim se iskorišćenjem ostvaruje ekonomska korist.

U knjigovodstvenom smislu, za datum nabavke se uzima prvi dan narednog mjeseca nakon stavljanja sredstva u upotrebu.

Datum otpisa je zadnji dan mjeseca u kojem je otpis nastao.

U slučaju izgrađenog sredstva ili prenosa sredstva iz grupe sredstava u pripremi u upotrebu, datum nabavke je dan kada je probni pogon završen i sredstvo službeno stavljeno u upotrebu.

Rashod i otuđenje imovine

Nekretnine, postrojenja i oprema prestaju da se iskazuju u bilansu stanja nakon otuđivanja ili kada je sredstvo trajno povučeno iz upotrebe i kada se od njegovog otuđenja ne očekuje nikakva buduća ekonomska korist (MRS-16, p-55 do 59).

Odluku o rashodovanju donosi direktor, na prijedlog komisije za rashodovanje.

Kada je sredstvo neupotrebljivo, osim kao otpadni materijal, ili treba da se otpiše zbog očiglednog razloga, a njegova vrijednost je nula, odluku o otpisu donosi direktor, a na prijedlog komisije za rashodovanje, pod uslovom da se uništenje sredstva vrši komisijski.

Inicijalna provjera obezvrijeđenja sredstava (test impariteta)

Inicijalnu provjeru obezvrijeđenja sredstava vrši ili organizuje Sektor za ekonomske-finansijske poslove, u skladu sa MRS 36.

Faktori koji mogu ukazati na potencijalno obezvrijeđenje jednog sredstva, uključuju:

- fizičko oštećenje ili zastarjelost sredstva ili grupe sredstava,
- značajan pad tržišne vrijednosti sredstava i
- značajnu negativnu promjenu upotrebljivosti sredstava iz bilo kog razloga.

Faktori koji ukazuju na moguće obezvrijeđenje suštinskih sredstava za poslovanje, pored navedenih, su sljedeći:

- konstantni gubici u poslovanju ili negativni gotovinski tokovi iz poslovnih aktivnosti, u periodu od tri uzastopne godine,
- značajna negativna promjena u konkurentskom ili regulatornom okruženju društva i
- značajna reorganizacija ili gubitak ključnih kadrova.

Analiza obezvrijeđenja se mora provesti i kada bilo koji drugi indikatori upućuju na zaključak da knjigovodstvena vrijednost sredstva možda nije u potpunosti nadoknativa.

Inicijalna provjera obezvrijeđenja se vrši na sljedeći način:

- odrediti knjigovodstvenu vrijednost,
- odrediti upotrebnu vrijednost (neto sadašnja vrijednost nadoknativog iznosa) na osnovu prognoze trogodišnjeg gotovinskog toka projektovanog na procijenjeni upotrebni vijek sredstva, ali ne više od 7 godina,
- uporediti knjigovodstvenu sa upotrebnom vrijednošću.

Priznavanje i mjerenje gubitka zbog obezvrijeđenja

Ako je iznos sredstva koji može da se povрати manji od iznosa po kojem je iskazano, iskazana vrijednost sredstva se umanjuje do iznosa koji se može povratiti (MRS-36, p-59).

Za sredstva koja se naknadno mjere po revalorizovanoj vrijednosti:

- gubitak od obezvrijeđivanja se priznaje na teret revalorizacionih rezervi do iznosa koji ne prelazi revalorizacione rezerve formirane za to sredstvo, a preostali iznos se priznaje kao rashod (MRS-36, p-60),
- svako umanjeno gubitka zbog obezvrijeđivanja smatra se povećanjem po osnovu revalorizacije, odnosno kao prihod u slučaju da je prethodno priznat gubitak zbog obezvrijeđivanja, priznat kao rashod (MRS-36,p-110 i 111).

Vitalni rezervni dijelovi i alat

Vitalni rezervni dijelovi i alati veće vrijednosti spadaju u osnovna postrojenja i opremu (MRS-16, p-8).

Rezervni dijelovi koji se koriste duže od jednog obračunskog perioda, evidentiraju se u sklopu osnovnog sredstva kojem pripadaju (MRS-16, p-8).

Odluku o vrstama i statusu vitalnih rezervnih dijelova donosi direktor, na prijedlog tehničkog sektora.

Vitalni rezervni dio će se amortizovati prema upotrebnom vijeku osnovnog sredstva za koje se veže ili prema upotrebnom vijeku samog rezervnog dijela.

Alati nabavljeni za posebne segmente postrojenja i opreme, kao obavezne stavke, su osnovna sredstva i amortizuju se za isti period kao što je i vijek trajanja postrojenja ili opreme za koju su nabavljeni.

Ostali alati se amortizuju u potpunosti od prvog dana narednog mjeseca kada su stavljeni u pogon.

Način otpisa je isti kao i za osnovna sredstva.

Investicione nekretnine

Investicionom nekretninom se smatra nekretnina koja se drži radi ostvarivanja zarada od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrijednosti imovine ili i jednog i drugog (MRS- 40, p-7).

Ako određena nekretnina obuhvata dio koji se drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja ili radi uvećanja vrijednosti kapitala, a drugi dio se drži za potrebe proizvodnje, snabdijevanja robom, pružanje usluga ili za potrebe administrativnog poslovanja, ta nekretnina se ne smatra investicionom nekretninom samo ukoliko društvo pretežan dio te nekretnine drži za potrebe proizvodnje, snabdijevanja robom, pružanja usluga ili za potrebe administrativnog poslovanja (MRS-40, p-8).

Investicione nekretnine društva su: zemljište, zgrade ili dio zgrade koji se drže radi ostvarivanja zarade od izdavanja nekretnina ili radi uvećanja vrijednosti nekretnine, a ne radi:

- upotrebe za proizvodnju, pružanje usluga ili za potrebe administrativnog poslovanja,
- prodaje u okviru redovnog poslovanja.

Investiciona nekretnina se početno mjeri po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja, koja obuhvata nabavnu cijenu i sve izdatke koji se mogu direktno pripisati (MRS-40, p- 17 i 18).

Naknadni izdatak na već priznatoj investicionoj nekretnini pripisuje se iskazanom iznosu te investicione nekretnine, ako je vjerovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi biti veći od prvobitno procijenjene stope prinosa te investicione nekretnine.

Svi ostali izdaci se priznaju kao rashod perioda.

Nakon početnog priznanja, investiciona nekretnina se mjeri po fer vrijednosti (MRS-40, p-32A i 33).

Prenos na investicionu nekretninu ili sa investicione nekretnine na nekretninu koja se koristi za proizvodnju, snabdijevanje robom ili zalihe, vrši se kada dođe do promjene namjene te nekretnine, što se dokazuje:

- započinjanjem korišćenja od strane vlasnika, kada se vrši prenos sa investicione nekretnine na nekretninu koju koristi vlasnik,
- početkom pripreme za prodaju, kada se vrši prenos sa investicione nekretnine na zalihe, prestankom korišćenja od strane vlasnika ili davanjem nekretnine drugom licu u zakup, kada se vrši - prenos sa zaliha na investicionu nekretninu,
- završetkom izgradnje ili dogradnje, kada se vrši prenos sa nekretnine u izgradnji na investicionu nekretninu (MRS-40, p-57).

Kada se vrši prenos sa investicione nekretnine na nekretninu koja se koristi za proizvodnju ili snabdijevanje robom, ne mijenja se iskazana vrijednost prenijete nekretnine, kao ni njena cijena koštanja (MRS-40, p-60).

Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza iz dobitka koji mogu da se povrate u narednim periodima po osnovu odbitnih privremenih razlika, neiskorišćenih poreskih odbitaka i kredita (MRS-12, p-13 i 24).

Odložena poreska sredstva su iznosi za koje će biti umanjen porez na dobit u budućim periodima, a posljedica su:

- odbitnih privremenih razlika,
- unaprijed priznatih poreskih gubitaka i
- unaprijed priznatih neiskorišćenih poreskih kredita.

Odloženo poresko sredstvo treba da se prizna za sve odbitne privremene razlike do iznosa u kojem se u budućem periodu očekuju dobit i oporeziva dobit, odnosno poreska obaveza na teret koje će prenijeto poresko sredstvo biti iskorišteno, osim ako odloženo poresko sredstvo proističe iz:

- negativnog goodwill-a, koji se tretira kao odloženi prihod u skladu sa MFSI-3,
- početnog priznavanja sredstava ili obaveze u transakcijama koje ne spadaju u poslovne kombinacije i u vrijeme dešavanja ne utiču na računovodstvenu niti oporezivu dobit.

Zalihe

Zalihe su sredstva koja se drže za prodaju u uobičajenom toku poslovanja, koja su u procesu proizvodnje, a namijenjene su prodaji ili se u obliku materijala ili pomoćnih sredstava troše u procesu proizvodnje ili prilikom pružanja usluga (MRS-2, p-6).

Zalihe obuhvataju:

- sirovine i materijal (osnovni i pomoćni),
- rezervne dijelove,
- alat i inventar koji se u cjelini otpisuje u momentu davanja na korišćenje sa vijekom upotrebe kraćim od godinu dana,
- nedovršenu proizvodnju i gotove proizvode,
- robu koja se drži radi prodaje i
- date avanse za zalihe (MRS-2, p-8).

Mjerenje zaliha

Zalihe se mjere po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja, odnosno neto prodajnoj vrijednosti ako je ona niža (MRS-2, p-9).

Materijal i rezervni dijelovi se vode po stvarnim cijenama.

Nabavna vrijednost obuhvata kupovnu cijenu, uvozne dažbine i druge poreze, koji se ne refundiraju, transportne, manipulativne i druge troškove koji se mogu direktno pripisati sticanju zaliha, umanjenu za trgovačke popuste, rabate i druge slične stavke koje se oduzimaju pri utvrđivanju troškova nabavke (MRS-2, p-10).

Neto prodajna vrijednost je procijenjena prodajna cijena u uobičajenom toku poslovanja, umanjena za procijenjene troškove dovršenja proizvodnje i procijenjene neophodne troškove prodaje (MRS-2, p-6).

Procjena neto prodajne vrijednosti, kao iznosa koji se može povratiti, vrši se na pojedinačnoj osnovi (MRS-2, p-28 i 29).

Iznos bilo koje ispravke vrijednosti zaliha do visine njihove neto prodajne vrijednosti, priznaje se kao rashod u periodu u kojem su ispravka vrijednosti ili otpis izvršeni (MRS-2, p-34).

Rukovodilac službe koja nabavlja i rukuje zalihama vrši procjenu neto prodajne vrijednosti zaliha, kao iznosa koji se može povratiti.

Obračun izlaza zaliha

Obračun izlaza (utroška) zaliha priznaje se po stvarnim cijenama - fifo metod.

Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi

Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda mjere se po cijeni koštanja, odnosno neto prodajnoj cijeni ako je niža (MRS-2, p-9).

Cijena koštanja zaliha iz stava 1. ovog člana obuhvata troškove koji se direktno odnose na jedinice proizvodnje i indirektni (fiksni i varijabilni) troškove koji nastaju pri prevođenju materijala u gotove proizvode.

U cijenu koštanja zaliha iz stava 1. ovog člana ne priznaju se rashodi nastali po osnovu:

- neuobičajeno velikog rasipanja materijala, radne snage ili drugih troškova,
- troškova skladištenja, osim ako nisu neophodni u proizvodnom procesu slijedeće faze,
- opštih troškova administracije koji ne doprinose dovođenju zaliha na sadašnje mjesto i u sadašnje stanje,
- troškova prodaje,
- troškova pozajmljivanja (MRS-2, p-16 i 17).

Popis zaliha

Vrijednost zaliha koja je iskazana u knjigama mora prikazivati vrijednost samo onih zaliha koje su fizički prisutne i čije se mjesto može odrediti.

Popis zaliha se obavlja najmanje jednom godišnje, 31. decembra svake godine, a može se početi i u toku poslovne godine, s tim da se stanje svodi na dan 31. decembra.

Sva odstupanja stvarne količine zaliha po stavkama u odnosu na knjigovodstveno stanje, trebaju se ispitati i, zajedno sa izvještajem o popisu, predložiti za usklađivanje za svaku stavku.

Manjak kao rashod tereti preduzeće ili odgovorno lice.

Za višak zaliha vršiće se procjena nabavne vrijednosti i odobravati u bilansu uspjeha.

Zastarjele zalihe

Zastarjele zalihe treba da budu uklonjene iz skladišta i ispravljaju se preko računa ispravke vrijednosti zaliha po cijenama po kojima se vode u knjigovodstvu.

Zastarjele zalihe se definišu kao zalihe za čijim postojanjem nema više potrebe.

Direktor sektora za komercijalne poslove je odgovoran da identifikuje zastarjele zalihe i da kontroliše odlaganje i prodaju zastarjelih zaliha.

Zastarjele zalihe (nekurentne zalihe) utvrđuju se najmanje jednom godišnje i to prilikom godišnjeg popisa.

Komisija za popis utvrđuje zastarjele zalihe i formira posebne liste.

Transfer učinka

Transferom cijenom se smatra cijena nastala u vezi sa transakcijama sredstvima ili stvaranjem obaveza između povezanih pravnih lica.

Cijena transakcije učinaka između povezanih lica utvrđuje se metodom uporedive tržišne cijene.

Prema metodi uporedive tržišne cijene, cijena u vezi sa izvršenom transakcijom sa sredstvima ili stvorenom obavezom, upoređuje se sa cijenom u tržišnim uslovima za istu ili sličnu transakciju.

Za utvrđivanje uporedive tržišne cijene koriste se dva načina:

- eksterno upoređivanje cijena i
- interno upoređivanje cijena.

Kod eksternog upoređivanja cijena transferne cijene se upoređuju sa tržišnim cijenama koje važe u transakcijama između nezavisnih strana.

Kod internog upoređivanja cijena, upoređuju se cijene između povezanih lica (transferne cijene) sa cijenama koje ta povezana lica koriste u transakcijama sa nezavisnim licima.

Finansijski instrumenti

Finansijski instrument je svaki ugovor na osnovu kojeg nastaje finansijsko sredstvo i finansijska obaveza društva ili instrument kapitala drugog društva.

Sredstvo se priznaje u bilansu stanja kada je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi priticati u društvo i kada sredstvo ima cijenu ili vrijednost koja se može pouzdano izmjeriti (Okvir, p-89).

Obaveza se priznaje u bilansu stanja kada je vjerovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi proisteći iz podmirenja sadašnjih obaveza i kada se iznos obaveze koja će se izmjeriti, može pouzdano izmjeriti (Okvir, p-91).

Finansijsko sredstvo je svako sredstvo koje je gotovina, ugovorno pravo na primanje gotovine ili drugog finansijskog sredstva, ugovorno pravo na razmjenu finansijskih instrumenata sa drugim društvima pod potencijalno povoljnim uslovima i instrument kapitala drugog preduzeća.

Finansijska obaveza je svaka obaveza koja predstavlja ugovornu obavezu predaje gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom društvu i razmjena finansijskih instrumenata sa drugim društvima pod potencijalno nepovoljnim uslovima.

Instrument kapitala je svaki ugovor kojim se dokazuje preostali udio u imovini društva nakon odbitka svih njegovih obaveza (MRS-32, p-11).

Osnovna karakteristika finansijskog instrumenta je ugovorni odnos između dviju strana čije ispunjenje će uticati na priliv ili odliv gotovine ili razmjenu finansijskih instrumenata.

Osnovna podjela finansijskih instrumenata je na: finansijska sredstva, finansijske obaveze i vlasničke instrumente.

Primarni finansijski instrumenti su: novac i sredstva u banci, potraživanja, obaveze, vlasnički i dužnički vrijednosni papiri i krediti.

Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročni finansijski plasmani obuhvataju: učešće u kapitalu drugih pravnih lica, dugoročne kredite povezanim pravnim licima, dugoročne kredite u zemlji i inostranstvu, dugoročne hartije od vrijednosti koje se drže do dospijeca i ostale dugoročne plasmane.

Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja po osnovu prodaje, potraživanja iz specifičnih poslova i druga potraživanja.

Kratkoročni plasmani obuhvataju plasmane u povezana pravna lica, kredite, hartije od vrijednosti namijenjene prodaji i ostale kratkoročne plasmane.

Svaka razlika između iskazanog iznosa i naknadnog mjerenja finansijskih sredstava priznaje se kao dobitak ili gubitak u periodu u kojem nastaje (MRS-39, p-56).

Kratkoročni finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani, kao dio finansijskih sredstava, odmjeravaju se po fer vrijednosti, bez odbitaka za troškove transakcija koji mogu nastati pri prodaji ili drugom otuđenju (MRS-39, p-46).

Na kratkoročnim finansijskim plasmanima se evidentiraju i dijelovi dugoročnih kredita koji dopijevaju za naplatu do jedne godine od dana bilansa stanja.

Obezvrijeđivanje i nenaplativost finansijskih sredstava

Finansijsko sredstvo je obezvrijeđeno ako je iskazano u iznosu koji je iznad iznosa za koji je procijenjeno da se može povratiti.

Na dan svakog bilansa vrši se procjena objektivnih dokaza o vrijednosti sredstava ili grupe sredstava koja može da se povrati analizom očekivanih neto priliva gotovine (utvrđivanje fer vrijednosti) (MRS-39, p-58 i 63 do 70).

Obezvrijeđenost ili nenaplativost vrši se:

- pojedinačno, za sredstva koja su značajna,
- za grupu sličnih finansijskih sredstava koja nisu pojedinačno identifikovana kao obezvrijeđena (MRS-39, p-59).

Svaka razlika između iskazanog iznosa i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih tokova gotovine (iznosa koji se može povratiti), priznaje se kao gubitak (rashod), uz korišćenje računa ispravke vrijednosti (MRS-39, p-63 i 67).

Ukoliko se narednom periodu iznos gubitka zbog obezvrijeđivanja smanji i to smanjenje može da se poveže sa događajem koji je nastao poslije otpisa, vrši se ukidanje gubitka korekcijom računa ispravke vrijednosti i priznavanjem dobitka (MRS-39, p-65).

Ispravka potraživanja ne vrši se od lica kojima se istovremeno i duguje.

Direktan otpis vrši se samo po okončanju sudskog spora ili na osnovu odluke Upravnog odbora.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze obuhvataju dugoročne obaveze (prema povezanim pravnim licima, dugoročne kredite, obaveze po dugoročnim hartijama od vrijednosti i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne finansijske obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima, kratkoročne kredite i ostale kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja i iz specifičnih poslova i ostale obaveze.

Finansijske obaveze početno se mjere po fer vrijednost nadoknade koja je primljena, uvećanoj za troškove transakcije koji su direktno pripisivi akviziciji ili izdavanju finansijske obaveze (MRS-39, p-43).

Nakon početnog priznavanja, finansijske obaveze se mjere po amortizovanoj nabavnoj vrijednosti (MRS-39, p-47).

Amortizovana vrijednost je iznos po kojem je obaveza početno priznata, umanjena za otplate glavnice, uvećana za ukupnu amortizaciju svake razlike između početnog iznosa i iznosa dospijuća i umanjena za bilo koji otpis obezvrijeđivanja ili nenaplativosti.

Dugoročne obaveze

Dugoročna kreditna zaduženja su pasivne finansijske aktivnosti društva koje se preduzimaju s ciljem finansiranja izgradnje ili nabavke stalnih sredstava.

Odluku o dugoročnom kreditnom zaduženju donosi Upravni odbor.

Rezervisanja

Rezervisanje je obaveza koja je neizvjesna u pogledu roka i unosa.

Rezervisanje se priznaje kada:

- postoji sadašnja obaveza (zakonska ili izvedena) koja je rezultat prošlog događaja,
- se očekuje odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi,
- iznos obaveze može pouzdano da se procijeni (MRS-37, p-14).

Prošli događaj, koji dovodi do nastanka sadašnje obaveze je obavezujući događaj.

Da bi događaj bio obavezujući neophodno je da društvo nema drugu realnu alternativu nego da izmiri obavezu nastalu usljed ovog događaja (MRS-37, p-17).

Zakonska obaveza je obaveza koja proističe iz ugovora i drugih propisa kojima je utvrđen osnov, vrsta i predmet obaveze.

Izvedena obaveza je obaveza koja proizilazi iz poslovanja društva kada je:

- putem utvrđenog okvira prethodne prakse, objavljenih politika ili dovoljno preciznih tekućih izvještaja društvo nagovijestilo ostalim stranama da će prihvatiti određene obaveze i
- kao rezultat toga, stvorilo opravdano očekivanje kod dijela ostalih strana da će ispuniti te obaveze (MRS-37, p-10).

Kao rezervisanje se priznaju samo one obaveze koje nastaju iz prošlih događaja, a čije je postojanje nezavisno od budućih akcija društva, odnosno budućeg upravljanja poslovanjem (MRS-37, p-19).

Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke (MRS-37, p-63). Dugoročna rezervisanja prate se po vrstama.

Dugoročna rezervisanja društva obuhvataju dugoročna rezervisanja za troškove i rizike u skladu sa MRS-37 i vrednuju se putem procjene.

Dugoročna rezervisanja se odnose na:

- gubitke po osnovu sudskih sporova,
- beneficije za zaposlene.

Mjerenje rezervisanja

Mjerenje rezervisanja se vrši prema najboljoj procjeni izdatka koji je potreban za izmirenje sadašnje obaveze na dan bilansa stanja (MRS-37, p-36).

Rezervisanje po osnovu sudskih sporova priznaje se po osnovu procjene sektora za opšte poslove.

Priznavanje se vrši u iznosu razlike iskazane obaveze i procijenjene vrijednosti spora.

Rezervisanja se ispituju na dan svakog bilansa stanja, tako da odražavaju najbolju sadašnju procjenu.

Ako više nije vjerovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti potreban za namirenje obaveza, rezervisanje se ukida u korist prihoda (MRS-37, p-59).

Rezervisanje se koristi samo za pokriće izdataka za koje je rezervisanje prethodno priznato (MRS-37, p-61).

Kapital i rezerve

Kapital je vrijednost imovine društva umanjena za sve obaveze (Okvir, p-49). Kapital društva je:

- akcijski kapital,
- rezerve koje predstavljaju raspodjelu neraspoređene dobiti i
- revalorizacione rezerve.

Rezerve su akumulisana neraspoređena dobit.

Rezerve se formiraju bilo po osnovu zakona kao zakonske rezerve, bilo na osnovu statuta (statutarne rezerve).

Zakonske rezerve su realizovane rezerve koje se formiraju iz zadržane dobiti u skladu sa propisima.

Revalorizacione rezerve čine efekat promjena fer vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalnih ulaganja, učešća u kapitalu u stranoj valuti i drugih finansijskih instrumenata.

Realizacija revalorizacionog viška vrši se putem amortizacije vrijednosti sredstava na koji se revalorizacioni višak odnosi, u visini pripadajućeg dijela troška amortizacije koji je nastao zbog veće fer vrijednosti.

Kada se sredstvo proda ili rashoduje, preostali revalorizacioni višak se realizuje. Realizacija revalorizacionog viška vrši se direktno u korist zadržane dobiti.

Neraspoređena dobit

Ostvarena dobit do odluke Skupštine akcionara predstavlja neraspoređenu dobit. Poslovne promjene po osnovu neraspoređene dobiti su:

- prenos neto dobiti sa računa poslovnog rezultata na račun neraspoređene dobiti (nepokrivenog gubitka) izvještajnog perioda,
- formiranje zakonskih rezervi prenosom neraspoređene dobiti do iznosa propisanog zakonom,
- promjene revalorizacione rezerve zbog revalorizacije sredstava,
- prenos revalorizacionog viška na zadržanu dobit na osnovu realizacije revalorizacionog viška, zbog amortizacije, prodaje ili rashoda,
- transakcije zbog podešavanja početnih stanja u skladu sa MRS-8, za promjene računovodstvenih politika i procjena koje se podešavaju na računima kapitala i zadržane dobiti.

U bilansu stanja gubitak i dobitak ranijeg perioda prikazuju se u neto iznosu, a konkretno knjiženje pokriva gubitak se knjiži na osnovu zakona i odluke Skupštine akcionara.

Pokriće gubitka

Pokriće gubitka se ne vrši u godini u kojoj je gubitak nastao. Pokriće gubitka se vrši u skladu sa zakonom.

Neraspoređena dobit se ne može raspoređivati za druge namjene ako društvo iskaže nepokriveni gubitak.

Naknade zaposlenima

Naknade zaposlenima su svi vidovi koristi koje društvo daje zaposlenima na osnovu zakona, kolektivnih ugovora i ugovora o radu.

Naknada zaposlenima priznaje se kao rashod u toku obračunskog perioda kada je zaposleni radio i kao obaveza, po odbitku svakog iznosa koji je već isplaćen (MRS-19, p-10).

Kratkoročna primanja zaposlenih su primanja koja u potpunosti dospijevaju u periodu od dvanaest mjeseci nakon perioda u kojem je usluga izvršena (MS-19, p-8).

Pod kratkoročnim primanjima se podrazumijevaju i otpremnine koje se isplaćuju zaposlenim radnicima, ako društvo donese odluke da otpusti radnike prije uobičajenog datuma njihovog penzionisanja ili ako radnici dobrovoljno prihvate da su tehnološki višak u zamjenu za takvu vrstu naknade.

Porez na dobit priznaje se u skladu sa poreskim propisima.

Odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze iskazuju se u iznosima poreza na dobit koji mogu da se povrate ili koji treba da se plate u narednim periodima po osnovu oporezivih privremenih razlika, neiskorištenih poreskih gubitaka i kredita.

Odbitne privremene razlike proizilaze iz razlika u prihodima i rashodima koje poreski bilans ne priznaje u iznosima utvrđenim u bilansu uspjeha, u skladu sa MRS.

Prihodi

Prihod je bruto priliv ekonomskih koristi u toku obračunskog perioda u obliku priliva odnosno poboljšanja kvaliteta imovine ili smanjenja obaveza, koji dovodi do povećanja kapitala društva (Okvir, p-92).

Ostvareni prihod se priznaje imajući u vidu dva osnovna računovdstvena načela: načelo obazrivosti i obračunsko (akrualno) načelo.

Princip obazrivosti nalaže da konačno pretvaranje prihoda u gotovinu mora biti izvjesno.

Obračunsko načelo znači da prihodi moraju biti obračunati kad su stečeni i uključeni u period na koji se odnose.

Prihodi se u bilansnoj šemi klasifikuju kao poslovni prihodi, finansijski prihodi, prihodi od usklađivanja vrijednosti stalne imovine i ostali prihodi.

Prihodi od uobičajenih aktivnosti su prihodi od prodaje robe, proizvoda i usluga, prihodi od aktiviranja učinaka, prihodi od subvencija, regresa, kompenzacija i povraćaja dažbina po osnovu prodaje robe, proizvoda i usluga, kamate i zakupnine od korišćenja sredstava od strane drugih lica.

Odobreni trgovački popusti i količinski rabati sadržani u fakturi ne priznaju se kao prihod.

Naknadno odobreni popusti u cijeni priznaju se kao rashod.

Naplata unaprijed i primljeni avansi ne priznaju se kao prihod, odnosno priznaju se kao obaveza (MRS-18, p-19 i 24).

Poslovni prihodi

U poslovne prihode uključuju se prihodi od prodaje gotovih proizvoda, trgovačke robe i otpada gotovih proizvoda, kao i prihodi od usluga.

Svaka vrsta prihoda u bilansu uspjeha prikazuje se kao prihod od prodaje na domaćem tržištu ili izvoz ili prihod od povezanih pravnih lica.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata i pozitivne kursne razlike.

Ostali prihodi

Ostali prihodi nastaju kao rezultat posebnih okolnosti koje nisu redovna aktivnost preduzeća.

U ostale prihode spadaju dobici od prodaje sredstava, u iznosu razlike knjigovodstvene vrijednosti i prodajne vrijednosti sredstava, prihodi ranijih godina, viškovi, te prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja i otpisa obaveza.

Dobici

Dobici predstavljaju stavke koje zadovoljavaju definiciju prihoda i mogu, ali i ne moraju, da proističu iz redovnih aktivnosti društva i prikazuju se kao posebna stavka u bilansu uspjeha.

Dobici uključuju dobitke proistekle iz prodaje nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, naplaćena otpisana potraživanja, dobitke od prodaje učešća i dugoročnih hartija od vrijednosti, materijala, viškovi, od smanjenja obaveza, od usklađivanja vrijednosti imovine i ostali nepomenuti prihodi.

Rashodi

Rashodi su smanjenje ekonomskih koristi u toku obračunskog perioda putem odliva odnosno utroška imovine ili nastanka obaveza koje imaju za rezultat smanjenje vrijednosti sredstava ili povećanje obaveza, a koje se mogu pouzdano izmjeriti (Okvir, p-94).

Rashodi obuhvataju troškove koji su proistekli iz uobičajenih aktivnosti i gubitke.

U finansijskom knjigovodstvu troškovi poslovanja se prikazuju kao izdaci koji su nastali radi stvaranja prihoda određenog izvještajnog perioda.

Troškovi poslovanja se klasifikuju kao:

- poslovni rashodi,
- finansijski rashodi,
- ostali rashodi,
- rashodi od usklađivanja vrijednosti stalne imovine.

Rashodi koji proističu iz redovnih aktivnosti uključuju troškove prodatih proizvoda i robe, troškove materijala, troškove bruto zarada i ostalih ličnih primanja zaposlenih, troškove proizvodnih usluga, amortizacije i druge troškove (rezervisanja, nematerijalne troškove, poreze i doprinose koji ne zavise od rezultata, ostale naknade).

Troškovi poslovanja

Troškovi poslovanja su:

- materijalni troškovi: direktni i indirektni troškovi materijala i energije (energenata, materijala izrade, režijskog materijala, naknada za vršenje djelatnosti, troškovi popravke i redovnog održavanja osnovnih sredstava, troškovi planskog remonta, troškovi amortizacije osnovnih sredstava, alata i inventara, troškovi otpisa zaliha materijala, inventara i rezervnih dijelova),
- troškovi radne snage (zarade i naknade zaposlenih, troškovi radnika po ugovoru, doprinosi i porezi na zarade),
- nematerijalni troškovi (reklama i propaganda, osiguranje, bankarske provizije, otpis sumnjivih i spornih potraživanja, naknade članovima upravnog odbora, itd.) i ostali proizvodni troškovi.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi su rashodi za obračunate kamate na kredite, negativne kursne razlike, otpisi dugoročnih finansijskih plasmana, gubici po osnovu promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine, te gubici iz poslova sa inostranstvom.

U finansijske prihode odnosno rashode ne priznaju se efekti promjena deviznih kurseva na ulaganja u inostranstvu, koja se vode u stranoj valuti.

Efekti ovih promjena se odražavaju na računima kapitala, kao povećanje ili smanjenje interesa u zavisnom preduzeću u inostranstvu.

Ostali rashodi

Neposlovni rashodi su rashodi za izdatke koji su nastali tokom obračunskog perioda, uključujući manjkove stalnih i obrtnih sredstava, troškove sporova, rashode ranijih godina, otpise nekurentnih zaliha i druge rashode koji se ne mogu smatrati rashodom za vršenje redovnog poslovanja.

Ostali rashodi su izdaci koji se pojavljuju kao posljedica događaja koji su po svojoj prirodi izvan uobičajenih aktivnosti preduzeća i koji se ne događaju često ili redovno.

Posebna kategorija u okviru ovih rashoda su ispravka vrijednosti i otpis sumnjivih i spornih potraživanja.

U troškove obračunskog perioda uključuju se: iznos otpisanih sumnjivih i spornih potraživanja i iznos promjena na računu ispravke vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja.

Gubici

Gubici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju rashoda i mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti i kao takvi priznaju se kao posebna stavka u bilansu uspjeha.

Gubici uključuju gubitke proistekle iz prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubitke od prodaje učešća i dugoročnih hartija od vrijednosti, materijala, manjkove, rashode po osnovu direktnih otpisa potraživanja, rashode po osnovu obezvrijeđivanja imovine i ostale nepomenute rashode.

Dodjeljivanja i pomoći

Eventualna dodjeljivanja i pomoći po osnovu sredstava, priznaju se u bilansu stanja kao razgraničeni (odloženi) prihod (MRS-20, p-24).

Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja su kamate i drugi troškovi koji nastaju u vezi sa pozajmljivanjem finansijskih sredstava.

Troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod u periodu u kome su nastali, osim troškova pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati nabavci, izgradnji ili izradi sredstava koja se osposobljavaju za upotrebu, koji se uključuju u nabavnu vrijednost ili cijenu koštanja tih sredstava (MRS-23, p-10 i 11).

Učinci promjena kursa stranih valuta

Monetarne stavke (gotovina, potraživanja i obaveze) i nemonetarne stavke (nekretnine, postrojenja i oprema i zalihe) nabavljene u stranoj valuti, priznaju se po srednjem kursu na dan nastanka transakcija.

Izveštaj o tokovima gotovine

Izveštavanje o tokovima gotovine iz poslovnih aktivnosti, aktivnosti finansiranja i investiranja, vrši se primjenom direktnog metoda, pri čemu se objelodanjuju glavne stavke bruto priliva gotovine i bruto odliva gotovine.

Pod tokovima gotovine podrazumijevaju se naplate i isplate u gotovini i gotovinskim ekvivalentima preko blagajne, tekućih računa i deviznih računa, uključujući kompenzacije, cesije i asignacije, sprovedene preko tih računa.

Prenos gotovine između tekućih računa u okviru društva ne smatra se tokom gotovine.

Periodično finansijsko izvještavanje

Za periode od 1. januara do 30. juna, sastavljaju se šestomjesečni finansijski izvještaji. Periodični finansijski izvještaji sadrže pozicije u obrascima Bilansa stanja (Izvještaj o finansijskom položaju), Bilansa uspjeha (Izvještaj o ukupnom rezultatu), Bilans tokova gotovine (Izvještaj o tokovima gotovine) i Izvještaj o promjenama na kapitalu i napomene uz finansijske izvještaje.

Događaji poslije datuma bilansa stanja

Događaji poslije datuma bilansa stanja su poslovni događaji nastali između 31.12. izvještajne godine i datuma odobrenja za izdavanje finansijskih izvještaja za tu godinu (MRS-10, p-2).

Za efekte poslovnih događaja koji nastaju nakon datuma bilansa stanja i koji pružaju dokaz o stanjima koja su postojala na dan bilansa stanja, vrši se korekcija prethodno priznatih iznosa u finansijskim izvještajima (MRS-10, p-8 i 19).

Greške iz prethodnog perioda

Greške iz prethodnog perioda su izostavljeni ili pogrešno iskazani podaci iz finansijskih izvještaja za jedan ili više perioda, koji proizilaze iz neupotrebljavanja ili pogrešne upotrebe pouzdanih informacija koje su bile dostupne kada su finansijski izvještaji za date periode bili odobreni za izdavanje i za koje se moglo razumno očekivati da budu dobijene i uzete u obzir pri sastavljanju i prezentaciji tih finansijskih izvještaja (MRS-8, p-5).

Greške mogu nastati kao posljedica matematičkih grešaka, grešaka u primjeni računovodstvenih politika, pogrešnim tumačenjem činjenica ili previdom.

Za iznos ispravke materijalno značajne greške i kumulativno materijalno beznačajnih grešaka iz prethodnih perioda, vrši se korekcija početnog stanja neraspoređene dobiti ili gubitka iz ranijih godina (MRS-8, p-46).

U slučaju iz stava 3. ovog člana u finansijskim izvještajima tekuće godine prepravljeno se daju uporedne informacije iz prethodnih perioda izvještavanja (MRS-8, p-42).

Promjena računovodstvene politike

U slučaju neusaglašenosti odredaba ovog Pravilnika sa propisom koji reguliše određenu oblast ili sa računovodstvenim standardima, vrši se promjena računovodstvene politike.

Promjena računovodstvene politike vrši se i ako bi ta promjena dovela do primjerenije prezentacije događaja i transakcija u finansijskim izvještajima (MRS-8, p-14).

Promjena računovodstvene politike primjenjuje se retroaktivno, osim u slučaju da se iznos korekcije ne može razumno utvrditi.

U tom slučaju promjena računovodstvene politike primjenjuje se prospektivno.

Promjena računovodstvene politike se vrši retrospektivno, odnosno kao da je oduvijek bila u primjeni.

Svaka korekcija koja iz tog proizilazi iskazuje se kao korekcija neraspoređene dobiti (ili nepokrivnog gubitka) na početku perioda (MRS-8, p-26).

Promjena računovodstvene politike vrši se na način i po postupku predviđenim za donošenje ovog Pravilnika.

Promjena računovodstvene procjene

Računovodstvena procjena je način vrednovanja sredstava i obaveza kada se one ne mogu egzaktno utvrditi.

Učinak promjena računovodstvene procjene priznaje se u određivanju neto dobitka ili gubitka u:

- periodu promjene, ako promjena utiče samo na taj period (ispravka potraživanja) i
- periodu promjene i budućim periodima, ako promjena utiče na oba perioda (MRS-8, p-36).

Učinak promjene računovodstvene procjene iskazuje se u okviru iste vrste aktivnosti u bilansu uspjeha u okviru koje je prethodno bio iskazan (MRS-8, p-38).

4. NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

4.1. Nekretnine, postrojenja i oprema

u KM

Opis	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Investicione nekretnine	Ukupno
Nabavna vrijednost:					
Stanje na početku godine	2.809.220	14.643.513	21.546.721	14.775	39.014.229
Povećanja:	0	1.065.940	1.805.245	3.648.995	6.520.180
Nove nabavke	0	1.065.940	1.805.245	3.648.995	6.520.180
Procjena i revalorizacija	0	0	0	0	0
Smanjenja:	276.618	3.573.697	2.261.228	0	6.111.543
Rashod, prodaja i drugo	276.618	3.573.697	2.261.228	0	6.111.543
Stanje na kraju godine	2.532.602	12.135.755	21.090.738	3.663.771	39.422.865
Kumulirana ispravka vrijednosti:					
Stanje na početku godine	0	9.592.811	20.333.328	0	29.926.139
Povećanja:	0	844.272	636.513	1.970.621	3.451.407
Amortizacija	0	355.865	557.604	0	913.469
Procjena/obezvredenje	0	488.407	78.909	1.970.621	2.537.938
Smanjenja:	0	2.232.275	2.188.568	0	4.420.843
Kumulirana ispravka u otuđenju	0	2.232.275	2.188.568	0	4.420.843
Stanje na kraju godine	0	8.204.809	18.781.273	1.970.621	28.956.703
Neto sadašnja vrijednost:					
31.12.2021. godine	2.532.602	3.930.946	2.309.465	1.693.150	10.466.162
Neto sadašnja vrijednost:					
31.12.2020. godine	2.809.220	5.050.702	1.213.393	14.775	9.088.090

Povećanje vrijednosti opreme se odnosi na nabavku opreme za obavljanje poslovne djelatnosti Društva (4.469 KM) i povećanje po osnovu procjene (1.800.776 KM).

Smanjenje vrijednosti opreme se odnosi na otpis i prodaju iste.

Investicione nekretnine se odnose na nekretnine koje se izdaju. Povećanje istih se odnosi na prenos sa pozicije zemljišta i građevinskih objekata.

Povećanje vrijednosti građevinskih objekata se odnosi na povećanje po osnovu procjene (888.698 KM) i ostale nabavke (177.242 KM).

4.2. Nematerijalna ulaganja

u KM

Opis	Ostala nematerijalna ulaganja	Ukupno
Nabavna vrijednost:		
Stanje na početku godine	283.890	283.890
Povećanja:	12.247	12.247
Nove nabavke	12.247	12.247
Procjena i revalorizacija	0	0
Smanjenja:	0	0
Rashod, prodaja i drugo	0	0
Stanje na kraju godine	296.137	296.137
Kumulirana ispravka vrijednosti:		
Stanje na početku godine	273.243	273.243
Povećanja:	11.871	11.871
Amortizacija	11.871	11.871
Procjena i revalorizacija	0	0
Smanjenja:	0	0
Kumulirana ispravka u otuđenju	0	0
Stanje na kraju godine	285.114	285.114
Neto sadašnja vrijednost:		
31.12.2021. godine	11.022	11.022
Neto sadašnja vrijednost:		
31.12.2020. godine	10.646	10.646

Ostala nematerijalna ulaganja i nabavke istih u toku godine se odnose na programe za praćenje poslovne djelatnosti Društva.

4.3. Ulaganja u nekretnine, postrojenja i opremu

u KM

Opis	Nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine u pripremi i avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i investicione nekretnine	Ukupno
BRUTO VRIJEDNOST		
Vrijednost na početku godine	220.471	220.471
Povećanje	62.635	62.635
Smanjenje	62.635	62.635
Vrijednost na kraju godine	220.471	220.471
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI		
Vrijednost na početku godine	0	0
Povećanje	44.094	44.094
Smanjenje	0	0
Vrijednost na kraju godine	44.094	44.094
NETO VRIJEDNOST		
31.12.2021. godine	176.377	176.377
31.12.2020. godine	220.471	220.471

U toku godine je izvršeno obezvređenje opreme u pripremi koja se odnosi na opremu nabavljenu tokom 2019. godine i koja nije stavljena u upotrebu.

4.4. Zalihe, dati avansi i stalna sredstva klasifikovana kao sredstva namijenjena za prodaju*u KM*

Opis	31.12.2021. godine	31.12.2020. godine
1. Obračun nabavke zaliha materijala, rezervnih dijelova, alata i inventara	5.660	9.721
2. Materijal za izradu učinaka u skladištu	2.806.813	2.026.913
3. Alat, inventar i HTZ oprema u upotrebi	301.393	307.682
4. Nedovršena proizvodnja	1.323.124	699.283
5. Gotovi proizvodi	1.581.997	754.050
6. Roba u skladištu	3.074	1.117
7. Roba u maloprodajnim objektima	0	100
8. Zalihe, bruto - ukupno (1 do 7)	6.022.061	3.798.867
9. Ispravka vrijednosti zaliha	301.393	307.682
I Zalihe, neto (8-9)	5.720.668	3.491.186
1. Dati avansi za zalihe i usluge ostalim pravnim licima	86.693	3.084
II Dati avansi - ukupno	86.693	3.084

Društvo vodi zalihe materijala, nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda po nabavnim cijenama, a utroške materijala po stvarnim cijenama primjenom FIFO metode.

4.5. Kratkoročna potraživanja i plasmani*u KM*

Opis	Kupci - povezana pravna lica	Kupci iz Republike Srpske	Kupci u inostranstvu	Sumnjiva i sporna potraživanja	Druge potraživanja	Ukupno
Bruto stanje na početku godine	89.466	22.709	228.016	276.072	230.444	570.635
Bruto stanje na kraju godine	207.114	80.018	122.653	266.812	501.098	910.883
Ispravka vrijednosti na početku godine	0	0	0	276.072	0	0
Ispravka vrijednosti na kraju godine	0	225	122.259	266.812	0	122.484
NETO STANJE						0
31.12.2021. godine	207.114	79.793	394	0	501.098	788.398
31.12.2020. godine	89.466	22.709	228.016	0	230.444	570.635

Potraživanja od kupaca povezanih pravnih lica na dan 31.12.2021. godine

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	SO.TE.S. Srl	206.967
2.	Steel Mehanika d.o.o. Derventa	147
U k u p n o		207.114

Potraživanja od kupaca iz Republike Srpske na dan 31.12.2020. godine se u najvećem iznosu odnose na potraživanje od Fermo d.o.o. (33.678 KM) i MP Gama d.o.o. (45.091 KM).

Društvo naknadno vrednovanje potraživanja od kupaca nije izvršilo u skladu sa zahtjevima MSFI 9 – *Finansijski instrumenti*, te se revizorskim postupcima nismo mogli uvjeriti u potencijalno umanjene vrijednosti potraživanja od kupaca na dan bilansa.

Druge potraživanja se odnose na potraživanja za PDV (492.569 KM), potraživanja za više plaćene poreze i doprinose (4.659 KM) i ostala potraživanja (3.870 KM).

4.6. Gotovinski ekvivalenti i gotovina

u KM

Opis	31.12.2021. godine	31.12.2020. godine
1. Poslovni račun - domaća valuta	92.222	442.203
2. Poslovni račun - strana valuta	617.458	107.818
3. Blagajna - domaća valuta	683	748
Gotovinski ekvivalenti i gotovina - ukupno (1 do 3)	710.363	550.768

Pregled stanja na poslovnim računima u domaćoj valuti na dan 31.12.2021. godine

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	UniCredit bank a.d. Banja Luka	87.210
2.	Addiko bank a.d. Banja Luka	4.220
3.	NLB Banka a.d. Banja Luka	776
4.	Raiffeisen bank d.d. Sarajevo	16
U k u p n o		92.222

Pregled stanja na poslovnim računima u stranoj valuti na dan 31.12.2021. godine

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	UniCredit bank a.d. Banja Luka	616.158
2.	Addiko bank a.d. Banja Luka	1.166
3.	Raiffeisen bank d.d. Sarajevo	122
4.	NLB Banka a.d. Banja Luka	12
U k u p n o		617.458

4.7. Struktura kapitala

u KM

Opis	31.12.2021. godine	31.12.2020. godine
1. Akcijski kapital - obične akcije	857.645	857.645
I Osnovni i ostali kapital	857.645	857.645
1. Zakonske rezerve	112.907	85.765
II Rezerve	112.907	85.765
1. Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije stalnih sredstava bez dugoročnih finansijskih plasmana	4.817.210	3.117.689
III Revalorizacione rezerve i nerealizovani dobitci i gubici	4.817.210	3.117.689
1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	2.399.515	1.883.825
2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	2.257.113	542.831
IV Neraspoređeni dobitak (1 do 2)	4.656.628	2.426.657
KAPITAL (I do IV)	10.444.390	6.487.756

Prema pregledu sa internet prezentacije Centralnog registra hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka (www.crhovrs.org) struktura akcionara na 31.12.2021. godine je sljedeća:

R/b	Opis	% učešća
1.	SO.TE.S. S.R.L.	29,65
2.	Tesoro Savino	29,57
3.	Tondo Giuseppe	17,50
4.	Pajić Goran	5,71
5.	Škeljo Krešimir	0,77
6.	Pilindavić Vladimir	0,75
7.	Aktiva integra akcionarsko društvo za menadžment poslove i upravljanje nekretninama Podgorica	0,72
8.	Mijatović Draženko	0,32
9.	ZER a.d. Banja Luka	0,24
10.	Ostali	14,77
Ukupno		100,00

Povezano pravno lice Steel mehanika d.o.o. Derвента je 14.03.2022. godine steklo 82,45% akcija Društva na osnovu blok posla obavljenog transakcijom na Banjalučkoj berzi a.d. Banja Luka.

4.8. Odložene poreske obaveze

Opis	u KM	
	31.12.2021. godine	31.12.2020. godine
Odložene poreske obaveze	8.205	52.042

4.9. Dugoročna rezervisanja

Opis	u KM	
	31.12.2021. godine	31.12.2020. godine
1. Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih	61.956	64.931
Dugoročna rezervisanja – ukupno	61.956	64.931

Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih se odnose na rezervisanja u skladu sa MRS 19 – *Primanja zaposlenih*.

4.10. Obaveze iz poslovanja, druge obaveze i tekuće obaveze za porez na dobit*u KM*

Opis	31.12.2021. godine	31.12.2020. godine
1. Primitveni avansi, depoziti i kaucije	69	69
2. Dobavljači - povezana pravna lica	2.964.838	488.419
3. Dobavljači iz Republike Srpske	704.828	668.388
4. Dobavljači iz Federacije BiH	4.025	7.587
5. Dobavljači u inostranstvu	3.533.620	4.864.098
I Obaveze iz poslovanja - ukupno (1 do 5)	7.207.380	6.028.560
1. Obaveze za neto zarade i naknade zarada	80.023	79.519
2. Obaveze za poreze na zarade i naknade zarada	1.439	2.895
3. Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada, osim zarada koje se refundiraju	39.959	35.430
II Obaveze za zarade i naknade zarada - ukupno (1 do 3)	121.421	117.844
1. Obaveze prema zaposlenima	7.375	11.599
2. Obaveze prema članovima Upravnog odbora	1.500	2.100
3. Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovoru	477	0
4. Ostale obaveze	0	1.870
III Druge obaveze (1 do 4)	9.352	15.570
1. Porez na dodatu vrijednost po izdatim fakturama	133	9.975
IV Obaveze za porez na dodatu vrijednost	133	9.975
1. Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke na teret troškova	52.934	50.257
2. Obaveze za doprinose koje terete troškove	52.932	42.499
3. Obaveze za porez na dodatu vrijednost plaćen pri uvozu	0	3.699
4. Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	980	4.972
V Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine (1 do 4)	106.846	101.427
Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze - ukupno (I do V)	7.445.132	6.273.375
Tekuće obaveze za porez na dobit i porez po odbitku	0	22.201

Obaveze prema dobavljačima povezanim pravnim licima na dan 31.12.2021. godine

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Steel mehanika d.o.o. Derventa	2.906.163
2.	V.E.T.E.G. srl	58.675
U k u p n o		2.964.838

Obaveze prema dobavljačima iz Republike Srpske na dan 31.12.2021. godine

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Fabrika za pocinčavanje Srebrenica	231.653
2.	MP Gama d.o.o.	126.317
3.	Tadić comerce d.o.o.	99.020
4.	SJAJ MM SP	65.236
5.	TGT a.d. Tehnogas	40.720
6.	KMM-kompani d.o.o.	17.208
7.	Ostali dobavljači	124.674
U k u p n o		704.828

Obaveze prema dobavljačima iz inostranstva na dan 31.12.2021. godine

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Ferro - met s.p.a.	3.487.628
2.	Commerciale Siderurgica Bresciana S.p.a.	42.064
3.	Ostali dobavljači	3.928
Ukupno		3.533.620

Obaveza prema dobavljaču Ferro - met s.p.a. Italija se odnosi na obavezu po početnom stanju. Prema obrazloženju ovlaštenog licu navedene obaveze nisu usaglašene jer je navedeno pravno lice u stečaju/likvidaciji. Revizorskim postupcima se nismo u dovoljnoj mjeri mogli uvjeriti u navedene obaveze.

Obaveze za neto zarade i naknade zarada se odnosi na obavezu za decembar 2021. godine.

Obaveze za poreze i doprinose na zarade i naknade zarada se odnosi na obavezu za decembar 2021. godine.

4.11. Kratkoročne finansijske obaveze, tekući dio dugoročnih finansijskih obaveza i kratkoročne obaveze klasifikovane u grupu sa sredstvima namijenjenim za prodaju ili otuđenje

Opis	u KM	
	31.12.2021. godine	31.12.2020. godine
1. Dio dugoročnih kredita koji dopijevaju za plaćanje do jedne godine	0	1.034.574
II Tekući dio dugoročnih finansijskih obaveza	0	1.034.574

4.12. Poslovni prihodi

Opis	u KM	
	31.12.2021. godine	31.12.2020. godine
1. Prihodi od prodaje robe povezanim pravnim licima	241.849	580.673
2. Prihodi od prodaje robe u Republici Srpskoj	61.937	2.740
3. Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	50.585	32.957
I Prihod od prodaje robe - ukupno (1 do 3)	354.371	616.370
1. Prihodi od prodaje učinaka povezanim pravnim licima	272.968	198.126
2. Prihodi od prodaje učinaka u Republici Srpskoj	1.936.846	2.328.802
3. Prihodi od prodaje učinaka na inostranom tržištu	20.687.960	14.915.065
II Prihodi od prodaje učinaka - ukupno (1 do 3)	22.897.774	17.441.993
III Prihodi od prodaje - ukupno (I+II)	23.252.145	18.058.362
1. Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	1.451.787	0
2. Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	0	546.460
IV Promjena vrijednosti zaliha učinaka - ukupno (1-2)	1.451.787	(546.460)
1. Prihodi od zakupnina	179.032	246.325
2. Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja	36.431	30.952
V Drugi poslovni prihodi - ukupno (1 do 2)	215.463	277.278
VI Poslovni prihodi - ukupno (I do V)	24.919.395	17.789.180

Prihodi od prodaje robe povezanim pravnim licima se odnose na prihode od prodaje robe povezanim licima u zemlji (78.185 KM) i povezanim licima u inostranstvu (163.664 KM).

Prihodi od prodaje učinaka povezanim pravnim licima se odnose na prihode od prodaje učinaka povezanim licima u zemlji (20.805 KM) i povezanim licima u inostranstvu (252.163 KM).

4.13. Ostali poslovni prihodi i prihodi od pridruženih preduzeća

Opis	u KM	
	31.12.2021. godine	31.12.2020. godine
1. Dobici po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	30.191	14.500
2. Viškovi, izuzimajući viškove zaliha učinaka	0	97
3. Naplaćena otpisana potraživanja	24	40.708
4. Prihodi od smanjenja obaveza, ukidanja neiskorišćenih dugoročnih rezervisanja i ostali nepomenuti prihodi	1.204.314	59.101
I Ostali prihodi - ukupno (1 do 4)	1.234.529	114.406
II Ostali poslovni prihodi - ukupno	1.234.529	114.406
1. Prihodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina	215	604
Prihodi po osnovu primjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	215	604

Prihodi od smanjenja obaveza, ukidanja neiskorišćenih dugoročnih rezervisanja i ostali nepomenuti prihodi se odnose na prihode od otpisa obaveza prema pravnom licu Ferro - met s.p.a. Italija (1.191.082 KM – dio obaveza za koje je od dana dopijeća do dana bilansa prošlo više od tri godine, veza napomena broj 4.10), prihode od ukidanja rezervisanja za primanja zaposlenih u skladu sa MRS 19 – *Primanja zaposlenih* (10.055 KM) i ostale prihode (3.177 KM).

4.14. Finansijski prihodi

Opis	u KM	
	31.12.2021. godine	31.12.2020. godine
1. Prihodi od kamata	47	1.526
I Finansijski prihodi - ukupno	47	1.526

4.15. Poslovni rashodi

u KM

Opis	31.12.2021. godine	31.12.2020. godine
1. Nabavna vrijednost prodane robe	308.435	614.828
I Nabavna vrijednost robe – ukupno	308.435	614.828
1. Troškovi materijala za izradu	19.912.571	12.960.611
2. Troškovi ostalog (režijskog) materijala	134.974	140.677
3. Troškovi goriva i energije	352.386	331.574
II Troškovi materijala - ukupno (1 do 3)	20.399.931	13.432.861
III Troškovi bruto zarada i naknada zarada	1.609.728	1.564.191
IV Troškovi bruto naknada članovima Upravnog odbora	29.769	29.791
V Ostali lični rashodi	149.399	211.165
1. Troškovi usluga na izradi učinaka	222	389
2. Troškovi transportnih usluga	533.362	522.710
3. Troškovi usluga održavanja	7.983	13.999
4. Troškovi zakupa	31.156	14.896
5. Troškovi reklame i propagande	254	0
6. Troškovi ostalih usluga	37.554	36.214
VI Troškovi proizvodnih usluga - ukupno (1 do 6)	610.532	588.208
VII Troškovi amortizacije	918.260	1.008.174
VIII Troškovi rezervisanja	7.080	1.650
1. Troškovi neproizvodnih usluga	193.346	180.144
2. Troškovi reprezentacije	2.320	7.551
3. Troškovi premije osiguranja	10.439	11.064
4. Troškovi platnog prometa	36.301	25.078
5. Troškovi članarina	10.434	16.375
6. Troškovi poreza	85.655	78.510
7. Troškovi doprinosa	1.610	2.905
8. Ostali nematerijalni troškovi	2.578	3.863
IX Nematerijalni troškovi - ukupno (1 do 8)	342.682	325.489
X Poslovni rashodi - ukupno (I do IX)	24.375.817	17.776.357

Troškovi goriva i energije

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Električna energija	237.032
2.	Gorivo	77.278
3.	Voda	20.470
4.	Maziva	17.606
Ukupno		352.386

Ostali lični rashodi

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Prevoz zaposlenih	85.976
2.	Topli obrok	45.697
3.	Otpremnine za odlazak u penziju	10.055
4.	Pomoć zaposlenim	7.340
5.	Ostalo	331
Ukupno		149.399

Troškovi transportnih usluga se u najvećem iznosu odnose na troškove otpreme gotovih proizvoda kupcima (520.257 KM).

Troškovi neproizvodnih usluga

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Konsultantske usluge	97.792
2.	Fizičko obezbjeđenje	56.064
3.	Usluge na računarskim programima	11.508
4.	Ostali troškovi	27.982
U k u p n o		193.346

Troškovi poreza

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Komunalna naknada	40.248
2.	Naknada za šume	18.308
3.	Porez na nepokretnosti	16.915
4.	Protivpožarna naknada	7.476
5.	Ostalo	2.708
U k u p n o		85.655

4.16. Ostali poslovni rashodi i gubici od obezvređenja stalne materijalne imovine*u KM*

Opis	31.12.2021. godine	31.12.2020. godine
1. Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	59.260	32.067
2. Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	4.330	139.371
3. Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe i ostali rashodi	1.438	11.730
I Ostali rashodi - ukupno (1 do 3)	65.028	183.168
1. Obezvređenje nekretnina, postrojenja i opreme	44.094	0
II Rashodi po osnovu obezvređenja imovine	44.094	0
III Ostali poslovni rashodi - ukupno (I+II)	109.122	183.168
Rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina	2.736	9.420
Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz prethodnih godina	2.736	9.420

Obezvređenje nekretnina, postrojenja i opreme se odnosi na obezvređenje opreme u pripremi (veza napomena broj 4.3).

4.17. Finansijski rashodi*u KM*

Opis	31.12.2021. godine	31.12.2020. godine
1. Rashodi kamata	39.796	81.567
Finansijski rashodi - ukupno (1 do 2)	39.796	81.567

Rashodi kamata se odnose na rashode kamata po kreditima koji su otplaćeni u toku godine (39.214 KM) i ostale kamate (582 KM).

4.18. Sudski sporovi

Prema pregledu sudskih sporova dostavljenih od strane Društva na 31.12.2021. godine u toku su 2 sudska spora koje Društvo vodi protiv svojih dužnika zbog naplate potraživanja, ukupne vrijednosti 265.685 KM, dok se protiv Društva ne vode sudski sporovi.

4.19. POVEZANA LICA I POTENCIJALNE OBAVEZE

Povezana lica sa Društvom su Steel mehanika d.o.o. Derventa, SO.TE.S. Srl Italija, V.E.T.E.G. srl Italija i Angifra srl Italija.

U tabelarnom pregledu prikazane su transakcije sa povezanim licima u 2021. godini i stanja na dan 31. decembar 2021. godine

Opis	Transakcije sa kupcima- povezanim pravnim licima			Transakcije sa dobavljačima- povezanim pravnim licima			
	Steel mehanika d.o.o. Derventa	SO.TE.S. Srl Italija	V.E.T.E. G. srl Italija	Steel mehanika d.o.o. Derventa	SO.TE.S. Srl Italija	V.E.T.E. G. srl Italija	Angifra srl
Stanje na dan 01.01.2021. godine	36.424	53.042	0	228.903	200.841	58.675	0
<i>Dugovni promet za period 01.01.-31.12.2021. godine</i>	115.818	415.827	0	15.431.144	697.220	0	97.792
<i>Potražni promet za period 01.01.-31.12.2021. godine</i>	152.095	261.903	0	18.108.404	496.379	0	97.792
Saldo potraživanja /obaveza na dan 31.12.2021. godine	147	206.967	0	2.906.163	0	58.675	0

Poslovanje sa povezanim licima je značajno sa stanovišta prometa dobara i usluga. Budući da se značajan dio poslovanja obavlja preko povezanih lica, Društvo ima visok stepen izloženosti riziku tržišta, kao i poreskom riziku vezano za cijene isporuke dobara i izvršenih usluga.

4.20. Poreski rizici

Republika Srpska i Bosna i Hercegovina trenutno imaju više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju porez na dodatu vrijednost, porez na dobit i poreze na plate (obavezne poreze), zajedno sa drugim porezima. Pored toga, zakoni kojima se regulišu ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme za razliku od razvijenijih tržišnih privreda, dok su propisi kojim se vrši implementacija ovih zakona često nejasni ili ne postoje. Shodno tome, u pogledu pitanja vezanih za poreske zakone ograničen je broj slučajeva koji se mogu koristiti kao primjer. Često postoje razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama vezano za pravnu interpretaciju zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja (na primjer, pitanja carina i devizne kontrole) su predmet pregleda i kontrola od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zateznih kamata.

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznjetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini bude značajniji od onog u zemljama sa razvijenijim poreskim sistemom.

Društvo je u toku 2021. godine imalo kontrolu od strane Republičkog deviznog inspektorata Republike Srpske za period 01.01.2020. – 15.03.2021. godine i zapisnikom broj 06/2.2-431.2-78/21 od 15.04.2021. godine nisu utvrđene nepravilnosti u deviznom poslovanju Društva.

Društvo je u toku 2021. godine imalo kontrolu od strane UIO BiH za period 01.04.2021.-30.04.2021. godine i zapisnikom broj 04/4-1/I-17-1-UP-I-44-188-1/21 od 04.06.2021. godine Društvu nije utvrđena dodatna obaveza.

Društvo je u toku 2021. godine imalo kontrolu od strane UIO BiH za period 01.06.2021.-30.06.2021. godine i zapisnikom broj 04/4-1/I-17-1-UP-I-44-254-1/21 od 05.08.2021. godine Društvu nije utvrđena dodatna obaveza.

Društvo je u toku 2021. godine imalo kontrolu od strane UIO BiH za period 01.08.2021.-31.08.2021. godine i zapisnikom broj 04/4-1/I-17-1-UP-I-44-326-1/21 od 08.10.2021. godine Društvu nije utvrđena dodatna obaveza.

Društvo je početkom 2022. godine imalo kontrolu od strane UIO BiH za period 01.05.2018.-30.11.2021. godine i zapisnikom broj 04/4-1/I-17-1-UP-I-44-7-0/22 od 01.02.2022. godine Društvu nije utvrđena dodatna obaveza.

4.21. Naknadni događaji

Društvo je početkom 2022. godine imalo kontrolu od strane UIO BiH za period 01.05.2018.-30.11.2021. godine i zapisnikom broj 04/4-1/I-17-1-UP-I-44-7-0/22 od 01.02.2022. godine Društvu nije utvrđena dodatna obaveza.

4.22. Stalnost poslovanja

Priloženi finansijski izvještaji Društva su sastavljeni pod pretpostavkom da će Društvo nastaviti svoje poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Društvo je u izvještajnom periodu iskazalo poslovni dobitak u iznosu od 543.578 KM koji je za 530.756 KM ili 4.139,22% veći od poslovnog dobitka prethodne godine i neto prilivom gotovine u iznosu od 159.595 KM. Takođe, Društvo je u izvještajnom periodu iskazalo ukupan neto dobitak u iznosu od 1.660.773 KM, dok je prethodne godine iskazalo gubitak od 84.081 KM.

Kratkoročne obaveze Društva na dan 31.12.2021. godine veće su od tekuće imovine za iznos od 139.010 KM, dok je racio likvidnosti 0,98.